

100%

NYNÄSHAMN

Jakten på
vilda smaker

UNGA
TALANGER PÅ
HAL IS

Pussel
& pyssel

Jul & nyår

MED MARKNADER,
MUSIK, MAT, DRYCK
& TRADITIONER

Petra laddar för wakeskate-tur i

TOMTESKRUD

100% JULGLÄDJE & NYÅRSÖNSKNINGAR

Tro't eller ej, men faktum är att det lackar mot jul! Nyligen har ett höstlov avverkats, och det känns inte heller som en evighet sedan sommaren var närvarande. Men nu följer en tid av förberedelser inför årets stora högtid, som förstås ska firas enligt konstens alla regler och traditioner. Drömmen om en riktigt snövit och krispig Astrid Lindgren-jul är djupt rotad i den svenska folksjälen.

Man brukar ju säga att det är vägen fram till målet som gör resan värd. Allt som finns att upptäcka längs färden är minst lika värdefullt för upplevelsen som den slutgiltiga destinationen. Detsamma skulle kunna gälla julen och tiden innan den. Förväntningarna börjar byggas upp mot slutet av november. Då är det dags för säsongens marknader, konserter, glöggmingel och allt det där andra som sker under några intensiva veckor före jul. Barnen har övat in sångerna till luciatåget och det pysslas i tomteverkstäder lite varstans. Våra handlare har laddat upp inför årets viktiga julkommers och på många restauranger står julborden uppdukade med smakrika läckerheter. Kommande månad är fylld av möjligheter för att komma i stämning inför slutmålet den 24 december. Så tag plats ombord på julexpressen! Resan börjar här och nu...

En tanke bör också gå till dem som inte har möjlighet att fira julen så som de kanske önskar. Med ett skralt bankkonto eller avsaknad av nära och kära kan en hjälpende handling skapa välbehövligt ljus för medmänniskor som upplever mörkare stunder. Julen är en tid för omtanke – följd av en konkret gärning förstås. Den behöver inte vara enorm för att göra skillnad.

När julen passerat står ett nytt och oskrivet årtal väntandes vid dörren. Med facit i hand blev väl inte innevarande det bästa sett till världslägets utveckling, men säkert har var och en av oss ändå personliga minnen att glädjas över när året ska summeras. Vi vill avsluta 2022 med att tacka alla fina läsare för den fantastiska responsen och all uppskattning vi får ta del av i kontakten med er. Och inte minst vill vi rikta en rejäl portion av "cred" till våra viktiga annonsörer som gör utgivningen av 100% Nynäshamn möjlig.

Årets prishöjningar drabbar alla på olika sätt. För oss är det i första hand de kraftigt stigande papperskostnaderna, uppåt 50% bara i år, som gör läget tuffare i ambitionen att ge ut ett gratismagasin med stor spridning. Vi hoppas att de lokala företagen och organisationerna vill och kan satsa på att synas i 100% Nynäshamn även nästa år för att nå ut med sina budskap i hela kommunen, liksom att våra läsare gör sitt bästa för att stötta verksamheterna på hemmaplan. Om vår förhoppning blir verklighet syns vi igen i början av 2023. Till dess önskar vi er alla en riktigt god jul och ett gott nytt år!

Niclas Axelson & Paulin Sunesson

INNEHÅLL

Viltvecka ska ge hållbar smakstart	4
Lucköppning med traditioner	10
Hockeyskola skapar spelartillväxt	14
301 tomtar inklusive Petra på Grevgården	16
Granförsäljare som extraknäck till jul	24
Resa till historisk plats i rosa	26
Charlotte Ohlson tipsar om ädla drycker	28
Jul- & nyårsmat à la kocken på Kroken	30
Guide till årets juligaste marknader	36
Hårdrock, körsång och mera på gång	38
Hjärnjympa med kryss och sudoku	42

Jane's
Mode

Kom in och hitta dina nya
kläder till vardag & fest

Här finns också de mjuka
julklapparna till henne

Välkommen till Skolgatan 41
(hörnet Skolgatan/Nynäsvägen)
Öppet tis-fre 11-17, lör 10-14
Tel. 070-586 66 02

Allt till hemmet!
Vitvaror, hemelektronik,
värmepumpar & kök

Gå in på www.elon.se för att se hela vårt sortiment

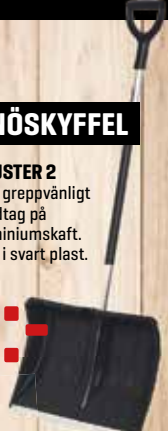
eLON
eLON LJUD & BILD

Elon Nynäshamn | 08-524 006 50 | nynashamn@elon.se
Telivägen 2, Sjötelegrafan, 149 41 Nynäshamn

REDO FÖR VINTERN

ELDKORGAR
Från
499:-

SNÖSKYFFEL
MAJSTER 2
med greppvänligt
handtag på
aluminiumskaft.
Blad i svart plast.

ASKHINK
279:-

JULGRANSFOT
För utomhusbruk
Från
299:-

449:-

Vardagar kl 06.30-18.00
Lördagar kl 09.00-14.00

XL-BYGG NYNÄSHAMN
Hammarhagsvägen 16
Tel 08-520 174 75
www.xlbygg.se/nynashamn

XL BYGG®
En riktig bygghandel

Ösmo Plantshop
Välkommen till ett utflyktsmål för hela familjen

Julen börjar hos oss!

I vårt varma, sköna växthus kan du njuta av en
utsökt julinspirerad vegetarisk buffé samt
förstås även våra hembakade tårter och bakverk.

26-27 nov:
Julmarknad

- Lokala företag på plats
- Tomten på besök
- Ponnyridning med mera

Massor av fina julklappar

Välj bland inredning och andra presentartiklar som du hittar hos oss.

Lokalt odlade julblommor

Stort utbud av julstjärnor, hyacinter och amaryllis från närområdet.

Försäljning av fina julgranar

Växtstigen 1, Ösmo. Tel 08-520 272 30. www.osmoplantshop.se
Vintertider i butiken: Mån-fre 10-17, lör-sön 10-15 • Cafét: Mån-fre 10-16.30, lör-sön 10-15

Från jord & skog TILL LOKALA BORD *- viltveckan ska ge mersmak*

ett rikt djurliv och biologisk mångfald är nog något de flesta önskar sig och vill värna om. Men vad händer när viltstammarna växer sig alltför stora och omvänt skapar problem för våra mänskliga intressen? Viltolyckor i trafiken är ett sådant exempel, ett annat att djuren kan göra stor skada på lantbrukarnas odlingar eller i villaträdgårdar. För att hålla stammarna i schack tillåts därför så kallad skyddsjakt under vissa förutsättningar. Den sker vanligtvis fortlöpande utifrån behov, men under en vecka i november ska bytet från jakten komma fler till del. Det blir också en grund för lärande i våra skolor om hur ekosystemet fungerar och hur matens resa ser ut från jord och skog till våra bord.

TEXT NICLAS AXELSON

Initiativet till "viltveckan" togs av Birgitta Carlsson som är hållbarhetsambassadör för Lantbrukarnas riksförbund i Mälardalen och aktiv lantbrukare i kommunen. Hon samlade ett antal markägare från trakten och tog därefter kontakt med näringslivsavdelningen på Nynäshamns kommun där de nappade på idén.

– På näringslivsavdelningen är vi alltid intresserade av att hitta former för att stödja lokala företag. Vi har sedan tidigare ett samarbete med företag i den gröna näringen där vi, tillsammans med kommunens Kostenhet och Upphandling Södertörn, verkar för att öka andelen lokal mat i den offentliga måltiden. Efter kontakt med kommunens markförvaltare, kostchef och rektorsgrupp visade det sig vara möjligt att utveckla denna samverkan till att även sprida kunskap om jakt, vilt och viltvård och det hållbara med lokal mat från våra skogar, berättar näringslivsutvecklare Lena Hentschel från kommunen.

En arbetsgrupp bildades för att planera och involvera fler i projektet.

– Syftet är att öka förståelsen, intresset och kunskapen om jakt, djur och natur. Men vi vill också uppmärksamma problemet med viltskador och behovet av skyddsjakten, säger Brigitta Carlsson.

Markägare, arrendatorer och licensierade jägare har bjudits in till en gemensam jakt som sker i både privata och kommunala markområden under årets viltvecka. Från kommunorganisationen deltar kostenheten, Naturskolan och viltvårdare. Näringslivsavdelningen

"Projektet handlar om normal viltförvaltning. Vi ska totalt sett inte fälla fler djur än vanligt"

har en samordnande roll och en liten folder om projektet har tagits fram för att informera om den gemensamma satsningen. Programmet är kopplat till Agenda 2030 som beskriver kommunens målområden rörande ekosystemtjänster, biologisk mångfald och resurseffektivitet.

– Projektet ska lyfta hållbarhetsperspektivet i kombination med lösningar på den problematik som finns för många markägare. Viltskador skapar bekymmer på olika platser men perspektiven mellan stad och landsbygd ser olika ut. Genom att koppla in skolan gör vi något bra av situationen och ökar kunskapen i flera led, säger Janet Jonsson på kommunens näringslivsavdelning.

– Viltveckan ska bli en "win-win" för alla parter, fortsätter Birgitta.

Lantbrukarkollegan Thomas Gustavsson, som också är ordförande i LRF:s kommungrupp, instämmer. Han tillägger:

– Projektet handlar om normal viltförvaltning, men vi gör något mer som också kommer fler till del. Vi ska totalt sett inte fälla fler djur än vanligt.

Efter avslutad jakt lämnas bytet in för slakt och ska därefter tillagas i de kommunala köken. I skolorna serveras rätter baserade på viltfärs medan äldreomsorgen får ta del av de

400
KVADRAT

Fredsgatan 4B
Nynäshamns Centrum
08-52011637
Mån-Fre 10-18
Lör 10-15
Sön 11-15

Följ oss!
400kvadrat
400kvadrat

WEBBSHOP!
400KVADRAT.SE

Julen börjar
hos oss!
Välkomna!

INREDNING | HEMARTIKLAR | KLÄDER

coop

Grattis till
ÅRETS BUTIKS-
MEDARBETARE
i Nynäshamn!
www.naringslivetsgalafest.se

Shireen Almazraawi - bl a ansvarig i vår förbutik

Vi har det mesta du behöver, t ex:
Den goda maten och många tillbehör
inför årets jul- & nyårsfirande
Förbutik med postombud • Svenska Spel • Instabox
Välkommen önskar Niklas Tyni och medarbetare!

ÖPPET ALLA DAGAR 8-21

ädlare styckdetaljerna. Allt kött kommer från klövdjur, som vildsvin, hjort eller rådjur, och har fällts i våra närliggande omgivningar. Hela djuret tas tillvara, även inre organ. Dessa efterfrågas av både grundskolor och gymnasiet, där de kommer till användning i undervisningen av biologi, fysik och kemi.

Naturskolan, med sin bas vid sjön Muskans strand i Ösmo, har en viktig roll i sammanhanget. Här får kommunens samtliga elever chans att möta natur- och kulturmiljöer utomhus med undervisning efter mottot "att lära in ute".

– Förhoppningsvis kan projektet också bidra till att föra stad och landsbygd närmare varandra genom att öka förståelsen för de respektive utmaningar som finns.

"Det är ett bra sätt att ta tillvara det som redan är planerat att ta ut från viltstammen"

Viltveckans arbetsgrupp, fr v Martin Liljeholm, Ylva Skilberg, Lena Hentschel, Birgitta Carlsson, Lubbe Garell, Maud Gezelius, Thomas Gustavsson och Janet Jonsson. Några deltagare saknas på bilden.

– Alla kommunens andraklassare ska få en heldag på temat djur och naturliv kopplat till jakt innan årets slut. Även övriga årskurser kommer att ta del av kunskapen i vår löpande verksamhet, berättar Ylva Skilberg från Naturskolan.

– Det är viktigt att ge och ta ur alla perspektiv, sedan får var och en bilda sin egen uppfattning. Att äta viltkött är inte den enda lösningen, men en del av den, och det är en god idé att ta tillvara de resurser som finns i våra skogar på ett bra sätt, fortsätter Ylva.

Om viltstammens storlek och vad som är en lagom nivå på den råder det delade meningar. Av den anledningen har några av de inbjudna parterna valt att avstå från den samordnade jakten den här gången.

– Vi har noterat att något har hänt med vildsvinstammen, där tillväxten verkar ha minskat under det senaste halvåret. Vi genomför regelbundna provtagningar för att följa den utvecklingen. Men problemet med åverkan på jordbruksmark och i villaträdgårdar kvarstår, liksom att trafikolyckor med vilt fortsätter, säger Peter Svedberg som är markförvaltare på Nynäshamns kommuns mark- och exploateringsenhet.

Peter poängterar att den gemensamma jakten blir en del av den ordinarie skyddsjakten och är positiv till de nyttor projektet medför. Dels möjligheten till ett ökat intresse för skog och mark genom information till allmänheten och utbildning i skolorna, dels genom att skapa avsättning för de djur som faktiskt fälls så att viltet används och kommer fler till del. Genom att servera köttet i de kommunala verksamheterna och sälja överskottet vidare till konsument stärker det även de lokala företagens möjligheter i kommunen, menar han.

Ytterligare en av deltagarna under viltveckan är Martin Liljeholm, som bland annat har uppdrag som viltförvaltare på Djursnäs. Där tog han för några år sedan initiativ till att starta en liten gårdsbutik för att kunna erbjuda det kött som markerna producerar till lokala konsumenter. På Djursnäs kommer jägarna att lämna in sina byten från den gemensamma jakten, där de synas och godkänns innan vidare transport till ett slakteri i Stockholm.

– Ännu så länge kan vi inte ta hand om vildsvin i vårt eget slakteri här på gården, men en lagändring är på gång som vi hoppas ska göra det möjligt framöver, berättar Martin.

Han är också mycket positiv till det aktuella samarbetet och ser möjligheten att marknadsföra viltköttet som klimatsmart mat i kombination med att projektet kan ge många fler mervärden.

– Det är ett bra sätt att ta tillvara det som redan är planerat att ta ut från viltstammen. Jägarna får ersättning som vanligt och maten når våra lokala invånare, både yngre och äldre, som också får lära sig mer om hur viltvård fungerar.

Som en viktig del av informations- och utbildningsinsatsen kommer viltveckans aktiviteter att filmas på plats. Till det uppdraget har jägaren Lubbe Garell engagerats av projektgruppen. Han driver Youtube-kanalen "Shots & Pots" tillsammans med kocken Danyel Couet, där de båda delar med sig från sina resor runt om i världen och lagar mat av det som jagas i samband med dem – allt kryddat med en mission om minskat matsvinn. Lubbe kommer att vara plats i Nynäshamn för att dokumentera det som sker, från jakten i skogarna till när maten tillagas och serveras i skolor och på äldreboenden. Filmerna kommer att finnas tillgängliga på den egna kanalen med över 30 000 prenumeranter, men ska också visas för skolelever och i andra sammanhang för att skapa engagemang hos en större målgrupp.

När årets viltvecka är avslutad ska projektet utvärderas och om allt faller väl ut är tanken att den kan återkomma vid fler tillfällen.

I början av december ska resultatet från viltveckan finnas på faten i de kommunala verksamheterna. Det lokala köttet kommer också att erbjudas till försäljning på julmarknaden i Fiskehamnen under helgen den andra advent. Kanske blir det fler vilda smaker även på de julbord och nyårsmenyer som snart dukas upp i Nynäshamn med omnejd?

Välkommen in och välj bland alla våra tyger, färdigsyddas gardiner & solskydd.

Vi erbjuder bl a också:

- Uppsättning gardinstänger/skenor
- Solskydd, t ex lamell- & rullgardiner
- Gardinsömnad efter dina önskemål
- Gratis konsultation och mätning
- Även lampor, pryglar & presenter

Mån-fre kl 10-18 • Lördag kl 10-15
SÖNDAGSÖPPET v. 48-50 kl 11-15
 Vår butik finns på Centralgatan 6
 nära kyrkan i Nynäshamns centrum
 Tel. 08-520 109 30 • tygmans.se

EN VÄRDEFULL JULKLAPP!

PRESENTKORTET från Vincent's ÖKAR MED EXTRA VÄRDE!

Köp presentkort för 400 kr - Värde att handla för = 500 kr
 Köp presentkort för 700 kr - Värde att handla för = 1000 kr
 Köp presentkort för 1300 kr - Värde att handla för = 2000 kr

Gäller vid köp av Vincent's presentkort t o m 2022-12-24.
 Giltighetstiden är två år från inköpsdatumet.

30% RABATT PÅ ALLA JEANS & VINTERJACKOR

Välj bland många kända varumärken i lager, t o m 2022-12-24.

Kläder för män i alla åldrar!

Stadshusplatsen 4, Nynäshamn • Tel. 08-520 186 00
 Öppet: Vard. 10-18 • Lörd. 10-15 • Sönd. till jul 11-15

Stugor • Bodar • Garage

Stort urval - t. ex. populära Sorundastugan

HÖSTKAMPANJ med 25-30% rabatt

Gäller året ut. Stugor med kampanjpris ska levereras under 2022.

För aktuella priser, besök vår hemsida www.trastugor.com

Exempel: **SORUNDA-30**, 30 m²

Exempel: **PETER-15-2**, 15 m²

Sorundavägen 300, Sorunda • order@trahuset-sorunda.se

PREMIÄR på Vita Verkstan! KONSTUTSTÄLLNING med försäljning av tryckta verk 19/11-10/12

GÖSTA RISING - fotograf

Ett urval av Göstas fantastiska bilder i tryck
 av Fine Art Print genom Forminvest/Jan Sämsjö.

ROSMARIE LUNDBERG - konstnär

Konsttryck på akvarellpapper av Rosmaries målade alster.

Vernissage 19/11 kl 11-16. Utställningen pågår t o m 10/12.
 Öppet: Onsdag-fredag kl 14-18, lördag-söndag kl 12-16. Varmt välkomna!

VITA VERKSTAN – inredning, möbler & konst – SANDTORPSVÄGEN 10 E, NYNÄSHAMN – www.vitaverkstan.se f

Aktuellt från Nynäshamns kommun

Hej Nynäshamn!

"Glädjen
man får se i
familjernas
ögon när
vi delar ut
julkassarna,
det är hela
belöningen"

Anna Hjulström, gruppchef inom
daglig verksamhet

**Kommande aktiviteter
som samlar in pengar till
Julens Hjältar:**

26 november: Loppis och
fikaförsäljning i Stora Vika

7 december: Allsång i Stora
Vika, 60 kronor inklusive fika,
klockan 18.30-20.30

Deltagarna på daglig verksamhet är julens verkliga hjältar

Outröttligt och året om pågår arbetet med insamlingen till Julens Hjältar. Pengarna går sedan oavkortat till matkassar som delas ut i juletid. Det hela började med en insamling till Musikhjälpen.

Värmen och glädjen är påtaglig när Joakim Lindström och Hannes Åström som arbetar på en av kommunens dagliga verksamheter tar emot oss. Med stort engagemang berättar de om den pågående insamlingen. Med år även Anna Hjulström, gruppchef inom daglig verksamhet som instämmer stolt.

– Det är roligt att göra det här tillsammans, säger Hannes, medan han plockar upp julens alla dekorationer ur en låda.

För fjärde året arbetar de med olika aktiviteter för att samla in pengar under namnet Julens Hjältar. Pengarna används till att leverera matkassar till ekonomiskt utsatta som bor i kommunen. Varje år har det kommit in runt hundra ansökningar. I år uppskattar de att ansökningarna kommer bli fler, bland annat med anledning av höjda mat- och elpriser.

Hur kom idén till?

– 2018 hade Musikhjälpen temat "Alla har rätt att funka olika" med fokus på barn och unga med funktionsnedsättningar. Jag fick vara med i glasburen på torget i Lund och berätta om vår insamling till Musikhjälpen, berättar Joakim. Då föddes idén om att vi ville göra något lokalt i Nynäshamn.

Idén blev ett frö som växte till att bli "Julens Hjältar", ett initiativ som numera är välkänt bland många nynäshamnare. Under året har de olika dagliga verksamheterna samarbetat och bidragit till insamlingen på olika sätt. Bland annat ha de bakat och sålt fika-bröd, arrangerat loppisar, samlat in pant och sålt biljetter till en egen uppsatt teaterföreställning.

"Saffranslängder är det absolut godaste vi har bakat och sålt"

Joakim Lindström

– Som deltagare på daglig verksamhet får man ofta hjälp, som att sköta vardagliga rutiner och sysslor. Det här blir istället deras chans att hjälpa andra och känna sig behövd, säger Anna Hjulström. Det märks att Anna är en involverad chef och hon berättar varmt om hur alla samarbetar mot samma mål.

– Alla är eniga om att stressen sista veckorna innan jul är värt varenda minut. Glädjen man får se i familjernas ögon när vi delar ut julkassarna, det är hela belöningen, säger Anna. Vi får sådan tacksamhet och del folk gråter.

Hur går det till?

Familjer i utsatt ekonomisk situation kan ansöka om att få en kasse julmat. Ansökningsblanketter finns att hämta i kommunens kontaktcenter, på församlingshemmen i kommunen, på barnavårdscentralen (BVC) och mödravården. Sista ansökningsdatum är 1 december. Matkassarna delas ut vecka 51.

Hannes Åström visar upp hur Julens Hjältar har blivit uppmärksammade i flera artiklar under åren.

Att förväntansfullt räkna ner till julafton

Spända, hoppfulla och kanske litte pirriga räknar många dagarna till julafton, vuxna som barn. Så gjorde även den tyske pojken Gerhard Lang i slutet av 1800-talet.

*”Större än den tyska,
utan glitter, med tomtar”*

Det sägs att det var Gerhards mamma som skapade den första julkalendern efter tjuar om hur långt det var kvar till julafton. Hon bakade och lade 24 små kakor med siffror på ett pappersark och lät pojken ta en varje dag fram till jul.

När Gerhard blev vuxen mindes han glädjen och tog beslutet att massproducera den första adventskalendern i papper 1920. Idén gick ut på att mottagaren skulle klippa ut och klistra in bilder för varje dag, något han senare utvecklade

till luckor med bilder bakom. Motiven var ofta julmarknader, små städer och med religiösa inslag.

När andra världskriget bröt ut upphörde efterhand kalenderproduktionen i Tyskland på grund av materialbrist. I USA slog adventskalendern igenom kommersiellt kring 1950, men redan 1934 målade sagoboksillustratören Aina Stenberg MasOlle den första svenska adventskalendern åt Sveriges Flickors Scoutförbund.

De hade som önskemål att den skulle vara ”större än den tyska, utan glitter, med tomtar” och utseendet präglade sedan de svenska varianterna med lantliga miljöer, källkar och tomtenissar. Redan första året trycktes den i 10 000 exemplar.

Idén till den första massmediala adventskalendern i Sverige fick producenten från flickscoutkalendern. Den sändes av Sveriges Radio 1956 och redan 1960 följde televisionen efter. Teskedsgumman som sändes första gången 1967 är kanske den mest populära adventskalendern genom tiderna, men även Trolltider från 1979 tillhör favoriterna och sändes i repris några år senare.

Årets TV-kalender utspelar sig i en vinterkall 1700-talsmiljö och berättar om när unge kronprins Carl Vilhelm Gyllencrona anklagas för att ha kidnappat sin mamma, drottningen Lovisa. Den fattiga flickan Hilda kommer till hans räddning och han får känna på det hårda livet utanför slottet. Julkalendrar till SVT och SR:s program finns att köpa på många ställen.

Nynäshamns butiker erbjuder flera andra spännande julkalendrar av olika slag. Chokladhuset har superlokala varianter av lyxigare chokladkalendrar med praliner, chokladprovning eller drickchoklad. Bland utbudet på stan finns även exemplar med kaffe, te, leksaker, böcker och de mer traditionellt glittriga med en bild bakom varje lucka.

Glittriga kalendrar av olika slag finner du hos Klackenbergs böcker & papper. Exempelvis nytryck av Elfriede Türres "Änglagran" från 1955 och Barbara Köhlers vikbara handelsbod som väcker barndomsminnen hos många. I stadens bokhandel finns även silverglittriga adventskalendervykort med traditionella motiv.

Vänskap och identitet förenar kalendrarna i SVT och SR. Årets TV-julkalender "Kronprinsen som försvann" är en spännande vintersaga med möte över klassgränserna och Barnradions magiska julkalender är en historia om 11-åriga Shirin som försöker hitta sin plats i världen.

Adventskalender från Paw Patrol och Pokémon är två av många julkalendrar för de yngre som finns att hitta på Lekextras hyllor.

Pixi-kalendern, en klassiker som bjuder på mysiga lästunder i väntan på tomten, hittas i bokhyllorna på Klackenbergs böcker & papper.

Ohléns Diversehandel tillhandahåller Kahls kaffekalender med fokus på berättelsen om bönnerna i den. Finns även som kalender med téer.

Lyxigare varianter av den klassiska chokladkalendern med lokalt tillverkade praliner samt chokladprovning är framtagna av Chokladhuset.

Yogi Tea och Pukkas adventskalendrar med en blandning av värmande te-smaker att njuta av inför julen, från Hälsokällan.

*M*öjligheten finns även att göra sin alldeles egna julkalender. Jag minns tillbaka på min barndoms väntan inför julen. Min lillasyster, mamma och jag pysslade och skapade ett stort slott av toarullar, tändsticksaskar och mjölkkartonger. Det formades papper till tinnar och torn och små träkulor limmades fast för att kunna öppna urklippta dörrar och lådor i tändsticksasktrappor. Slutligen sprayades allt i guld och glitter ute i garaget. När allt var torrt klistrades små guldstjärnor med siffrorna 1-24 på, bomull fick agera snö och små tomtefigurer eller änglar arrangerades runt om. Därefter var det mamma som petade ner små saker i lådorna varje dag. Jag minns inte längre exakt vad, men det satte guldkant på alla dagarna fram till jul.

Maria planerar inför årets julpyssel 25-27 november.

Som med allt annat så finns det mer eller mindre avancerade sätt att fixa en egen adventskalender. Och den kan göras till såväl barn som vuxna. Fråga dig själv hur roligt du tycker att det är och hur mycket tid du har över till projektet.

Någon som, förutom jag, tycker att det är vansinnigt roligt att pyssla är Maria Oscarsson Marle från Konstartera som årligen skapar det stora julpysslet för barn och vuxna i slutet av november. Henne kontakter vi så klart för att få tips om egenhändigt pysslade adventskalendrar.

– Det första jag kommer att tänka på är påsar som hängs upp med klädnypor på ett snöre längs väggen eller hängandes i snören från en snygg gren eller stång som pyntats med granris, säger Maria när vi träffas som hastigast.

– Det går så klart även att sy små påsar eller slå in små paket och hänga upp i fina snören eller sidenband. Till det skulle jag göra egna kort med siffrorna till de 24 ”luckorna”.

Framför Maria ligger, förutom fint vikna stjärnor och söta garn-tomtar, även självhäftande glitterpapper, stansar och olika former av schabloner. Maria bekräftar att det finns hur mycket som helst att skapa numrerade etiketter av. Man kan även göra det enkelt och köpa fina små kort, likadana som används till julklappar. Addera en liten ängel här och en stjärna där. Kanske en tomte och något från naturen, som fina alkottar. Sen är det klart!

Jag hinner knappt notera allt innan hon utbrister: Toarullar! Man kan göra hur mycket som helst med toarullar.

En adventskalender kan bli till genom att limma fast silkes- eller crepepapper så att det täcker allt förutom ena öppningen på rullen. Sätt därefter samman de 24 rullarna sida vid sida till en granform. Överst en, därefter två i bredd sedan tre och så vidare. Stoppa i sakerna och fäst upp allt på en kartong. Klistra till sist små klistemärken med datumen på ”pappersluckorna”.

Vi pratar lite om vad kalendern kan innehålla och kommer fram till att det bara är att släppa loss fantasin. Hos Maria på Konstartera är butiken fylld av pyssel som man lägga bakom luckorna. Lego, bokmärken, suddgummin, strumpor, hudvård, nagellack eller någon godsak – det finns mängder av små saker som passar och går att hitta i Nynäshamns butiker. Hon tipsar avslutningsvis om att det inte alltid behöver vara saker innanför luckorna, det kan även vara tankvärda ord eller någon aktivitet till exempel.

TEXT PAULIN SUNESEN

FOTO PINTEREST HEIMATBAUM.COM

Många tips kan du hitta på Pinterest eller liknande sidor på webben.

FOTO PINTEREST WISOEIGENTLICHNICHTBLOG

Begravning utan ceremoni, prisexempel:

Kista, Ängsro.....	2 190 kr
Omhändertagande (svepning och transport).....	3 900 kr
Byråarvode.....	2 900 kr
Summa inkl. moms.....	8 990 kr

Begravning med ceremoni, prisexempel:

Kista, Sandholm natur furu.....	3 790 kr
Omhändertagande (svepning och transport).....	3 900 kr
Byråarvode.....	3 800 kr
Representant vid ceremonin.....	1 500 kr
Summa inkl. moms.....	12 990 kr
Summa med vittlaserad el. antikbrun kista... 13 990 kr	
Jordbegravning.....	15 590 kr
Annan kista, ex. Hovdala, Vila i frid.....	15 790 kr

**Vi gör även hembesök utan kostnad
och tar uppdrag i hela Stockholmsområdet.**

Begravningsbyrån
Vita Liljan

Stadshusplatsen 6
Nynäshamn
Tel 08-520 214 00

Västerhaninge 08-500 213 33

Tyresö 08-798 98 00

www.vitaliljan.se

Allt inom mark & anläggning!

Ring så hjälper vi dig! 076-185 22 89

**LILJEHAMMAR
ENTREPRENAD AB**

grävtjänst | mark | trädgård

JUL PÅ KROKEN

Välkommen att fira in julen
med oss på Kroken!

Årets julbord dukas upp
25 november - 18 december.
Vi välkomnar stora som små
sällskap!

Datum & priser för julbord hittar ni på
restaurangkroken.se

GOD JUL
önskar Krokengänget

Pris
från
645 kr

BOKA PÅ
08-520 155 20
restaurangkroken.se

f @restaurangkroken

Quaintrelle
Collection

Gnistrande nyheter nu
i butik och webshop!

Quaintrelle

är en kvinna som följer sitt
hjärta och låter sin inre röst leda
vägen genom livet.

Quaintrelle Collection är vår
hyllning till alla underbara
kvinnor.

Vi vill att smyckena ska förgylla
dina dagar med extra glädje och
ljus, samt påminna dig om den
fantastiska kvinna du är.
Varje dag, hela livet.

RAKEL & LEA

Smycken och klockor

Centralgatan 6, Nynäshamn • Webshop: rakelochlea.se
Vardagar 10-18 • Lördagar 10-15 • 08-520 103 51 • Följ oss på

SNÄLLA GÅVOR TILL DIG, DINA NÄRA & PLANETEN

- Naturliga ekologiska sunda alternativ av
hälsokost, hudvård, godsaker och feelgood-prylar
- Helande hälsobehandlingar och samtal

Välkommen till "Sveriges mysigaste Hälsokraftbutik"

HÄLSOKÄLLAN
Butik och mötesplats för naturlig hälsa

Öppet vardagar 11-18, lördagar 11-15 och **under advent söndagsöppet 11-15**
Fredsgatan 16 i nordöstra kanten av Nynäshamn centrum | nynashalsokalla.se
070-718 81 21 | Boka behandlingar på bokadirekt.se eller i butiken

JULKLAPPSTIPS!

Hälsokällans presentkort
gäller både i butik och
för våra hälso-
behandlingar

KNATTAR PÅ GLID

Tillväxten av hockeyspelare i Nynäshamn är god. Detta tack vare de eldsjälar som ställer upp i vått och torrt för att knattarna och de litet större barnen ska få lära sig att skrinna med klubba och puck. Och föräldrar som har klivit upp tidigt på helgens morgon för att ordna så att man kommer i väg till träningspassen i Folkets hall. Det är dags för Tre Kronors Hockey-skola i Nynäshamn, en satsning som stötts av Svenska Ishockeyförbundet för att få våra allra yngsta att prova på sporten.

TEXT & FOTO SOLVEIG SIGRISDOTTER THÖRNBLM

Anthony Fitzgerald

*”Hans
brinnande
intresse
skulle nära
nog kunna
få isen att
börja smälta
i hallen”*

Klockan är strax efter tio på lördagsmorgonen, men det är redan full aktivitet inne i ishallen Folkets hall vid Kvarnängen i Nynäshamn. Direkt när man slår upp entrédörren överväldigas man av kaffearomen från Lollo's fik, i kombination med den oemotståndliga doften från nygräddade kanelbullar. Möter upp gör också Anthony Fitzgerald, engelsman med rötterna i London, som nu bor i Nynäshamn och brinner för ishockeyn. Ordet ”eldsjäl” kan ibland kännas lite utnött, men när man stöter på Anthony får innebörden plötsligt nytt liv. Hans brinnande intresse skulle nära nog kunna få isen att börja smälta i hallen. Med stort engagemang håller Anthony reda på, förutom sina egna ungar som alla spelar hockey, även andras barn och hälsar på och snackar med deras föräldrar. Efter en stund har han också hunnit presentera mig för tränaren Rickard.

– De här, säger Rickard Andersson, ledare och tidigare hockeylirare medan han delar en stor härlig kanelbulle i två, de här får du inte missa.

För en stund sedan stod han i båset och snackade med barnen som klev av och på isen. Inne i rinken åker ledarna runt och lotsar knattarna, blott 4-5 år gamla, runt i olika övningar. Det är häpnadsväckande vilken bra balans de små har, och även om de ofta åker omkull så är de lika snabbt uppe på benen igen. Med några korta, snabba skär är de i väg som om ingenting hänt.

Tre Kronors Hockeyskola ska handla om att ha kul och att under lekfulla former ge barn möjligheten att lära känna ishockeyn. Förhoppningen från förbundet är att deltagandet ska skapa ett intresse som varar livet ut. Steget in till ishockeyn ska vara enkelt och full utrustning är inte ett krav för att få chans att prova på sporten. Nynäs hockey är en av klubbarna som nappat på idén och arrangerar hockeyskola under hösten.

Den här gruppen, med de minsta hockeyspelarna, började träna för ungefär en månad sedan.

– Då hade de flesta aldrig stått på ett par skridskor förr, säger Rickard.

Han berättar att hockey är så mycket mer än att bara åka runt på isen, slå på en puck och göra mål. Han talar om kamratskapet, om den viktiga stunden i omklädningsrummet då man går igenom dagens händelser på isen och odlar vänskap.

– Många föräldrar intygar att deras barn säger att ”det här är det roligaste jag har gjort”.

Han berättar om satsningen inom Nynäs hockey och något som kallas ”Hockeyresan”. Barnen går igenom grupp 1, 2 och sedan 3. I grupp 3 är de i 7-8-årsåldern och då får man börja bilda lag. Man spelar matcher i något som kallas ”Hockeyskoj”. Det är inte något seriespel, men kidsen får möjlighet att spela hockey och göra mål.

Rickard Andersson

”Tre Kronors Hockeyskola ska handla om att ha kul och att under lekfulla former ge barn möjligheten att lära känna ishockeyn”

– Vi delar upp planen i sektioner så att man spelar på en mindre yta, berättar Rickard Andersson.

På så sätt har alla möjlighet att få puckkontakt under matchen. Om de minsta spelar över hela planen är risken stor att någon med bra fart på skridskorna tar pucken och sticker, säger han med ett skratt.

Ute på isen, i den första gruppen för dagen, åker även ett gäng flickor omkring. De har möjlighet att vara för sig själva om de vill, men de kan också hänga med pojkarna i den gruppen om de föredrar

det. Tanken är att flickor inte ska behöva känna sig obekväma när de börjar med hockey.

– Just nu har vi ett F16-lag med cirka 20 duktiga tjejer, säger Rickard Andersson.

– Och i hockeyskolan är det ungefär 10 flickor och 60 pojkar.

När det gått en timme är det dags för första gruppen att lämna isen. Trots att det är så pass små barn som har spelat, så hjälper alla till att plocka undan målburar, koner och ”jättepuckar” och gör plats för nästa gäng som står redo och väntar på sin tur utanför sargen.

Petra Buskas Scheffer har två SM-guldmedaljer i wakeskate och så älskar hon julen. Under Nynäshamns julmarknad får hon kombinera dessa två intressen när hon som tomtemor forsar in från havet mot kajen till publikens förtjusning – och förskräckelse. Risker finns ju att hon ska plurra, vilket faktiskt har hänt.

Tomtemor bor på **GREVGÅRDEN**

TEXT INGMARIE WASS | FOTO ANNA ANDERSSON

Grevgården uppfördes 1901 som sommarvilla till greven, riksdagsmannen och generalen Sven Lagerberg, även kallad "Sven i helvete" med anledning av hans rika ordförråd av svordomar. Idag inrymmer villan flera bostäder.

BILD NYNÄSHAMNS BILDARKIV

Petra bor med familj, hund, katt och hamster i ett vitt sekelskifteshus längst ut på Trehörningen. Redan på trappan möts vi av en stor tomte och det ska visa sig att det finns 299 tomtekompisar inne i huset. Förutom tomtemor Petra själv.

Julen är en av Petra Buskas Scheffers två favorithögtider. Den andra är midsommar. Och hon älskar att fixa julstämning. Utsikten över havet är magnifik och passar en tjej som älskar natur, vatten och att vara aktiv.

– Vi flyttade hit 2008 och då kände jag knappt någon här. Men alla var så snälla och lätta att få kontakt med. Claes, min man, har vuxit upp i huset som från början var ett enfamiljshus. Numera är huset ombyggt och innehåller flera lägenheter.

Huset är perfekt att fira jul i. En brasa sprider julstämning och skapar kontrast mot den vitskimrande havsutsikten. Självklart ska julstrumporna upp på den öppna spisen på julaftons morgon – innan brasan tänds för säkerhets skull. Och juldopp i havet är en tradition för hela familjen, varje julaftons morgon. Redan i november börjar Petra julpynta och baka.

– Jag läste nyligen att det är positivt att börja tidigt med julen, att det ger en bra känsla och det kan jag ju intyga att det gör. Men när nyår kommer, då ska julen ut.

Grevgården byggdes som sommarhus men blev sedermera Claes Scheffers barndomshem. Idag är det enorma huset med två små flyglar omgjorda till hyresrätter.

– Det första huset som byggdes på Trehörningen var Villa Faircliff vid Oscarsbron. Tidigare ägdes marken av Nynäs Gods som hade får här på ön. Huset vi bor

Traditionsligen kommer tomtemor i full fart över vattnet under årets stora julmarknad i Nynäshamn. I stället för släde far hon fram på sin wakeskate. Nu undrar alla oroligt om det ska bli julbad som i fjol, och Petra säger att det kan man aldrig veta.

i var den andra villan som byggdes här ute. Det var 1901 till en familj på Narvavägen. Frun och ungarna kom hit med båt för att spendera sommaren medan mannen kom ut på lördagar med middagsgäster och åkte tillbaka till stan på söndagen, berättar Claes.

Nu är det andra tongångar i det gamla huset med den natur- och sportälskande familjen.

– Vi vill ta tillvara på allt som Nynäshamn erbjuder. Annars kunde vi lika gärna bo i Stockholm, säger Claes.

Och aktiva är de. Petra har blivit känd som Nynäshamns egen tomtemor. Det är nu tredje eller fjärde året, hon minns inte riktigt, som hon iförd tomtedräkt kommer att slajda in till hamnen på sin välanvända wakeskate under julmarknaden.

"Jag tycker om att göra lite tokiga saker"

– Det är både härligt och roligt, alla vinkar och ropar. Jag brukar åka två varv

och på kajen efteråt möts jag av barnen, det är så kul. Ett barn frågade "men tomtemor, är det inte lite tokigt att bada så här års?". Det är faktiskt så att jag tycker om att göra lite tokiga saker.

Petra brukar inte plurra men det hände förra året när maken Claes körde båten.

– Något gick fel så båten stegrade sig och Petra sjönk som en sten. Det var jättejobbigt men allt redde upp sig, berättar Claes.

"Båten stegrade sig och Petra sjönk som en sten"

Claes är lika aktiv i natur och sjö som Petra och de två träffades i Täby wakeboardklubb.

– Petra stod på bryggan och drack kaffe när jag for förbi på min wakeboard. Jag försökte hålla mig på benen och imponera. Vi var båda ganska blyga så det tog ett tag innan vi blev ett par.

– Jag förälskade mig i Nynäshamn direkt. Första gången var jag här på en wake-skatetävling men sedan träffade jag Claes som växt upp i huset där vi bor nu, säger Petra.

Bella är en ett år gammal King Charles och bästa kompis med huskatten Vincent, 11 år. Claes hade speciellt önskat sig en hankatt för att slippa vara enda killen i familjen men det visade sig efter ett tag att Vincent var en hona.

Julen börjar i november för Petra Buskas Scheffer och hon älskar att fixa julstämning. Speciellt tycker hon om tomtar och hon har räknat sina nissar till trehundra, i olika storlekar.

”Vi vill ta tillvara på allt som Nynäshamn erbjuder”

Claes har tävlat i swimrun i nio år. Det är en sport där man växlar mellan simning och löpning, flera sträckor, i löpskor och våtdräkt, utan att stanna eller byta kläder. Sporten föddes när ”Ö till ö” arrangerades för första gången, 2006. Loppet går från Sandhamn till Utö första måndagen i september och består av 24 simsträckor, totalt tio kilometer.

– Det är alldeles underbart, man upplever skärgården på ett helt nytt sätt och kommer till ställen man inte når till fots eller med båt.

Tidigare år har han och några kompisar i klubben haft ett swimrun-luciatåg under julmarknaden i hamnen. Men så blev det svårt att få folk att ställa upp och nu har alltså Petra tagit över traditionen på sitt sätt.

Petra började med wakeskate när hon var 17 år. Uppvuxen i Åkersberga, en annan skärgårdskommun, är hon en riktig sjöbjörn, van att vara på vattnet både på bräda och båt.

– Jag åkte tidigt slalom och började sedan med wakeboard i Täby som har en klubb. Men så fastnade jag för wakeskate som inte är lika vanlig. Brädan har inga bindningar, annars är det ungefär samma sak.

Petra berättar att wakeskate är en blandning av skateboard och wakeboard, och åks efter båt eller vinsch. Eftersom en wakeskate inte har bindningar liknar trixen mer de man gör på skateboard. Det finns också kabelparke där åkaren dras av en eldriven linbana. En sådan ligger i slutet av Norviksvägen.

”Jag läste nyligen att det är positivt att börja tidigt med julen”

JULMARKNAD

Godsmagasinet, Fiskargränd 2

HANTVERK och KONST

Här finns kvalitetsjulklapparna

Julmarknaden är öppen

26/11-27/11, 2/12-4/12, 9/12-23/12

Alla dagar kl 10.30-16.00

Välkommen önskar

Föreningen Konst & Hantverk i Nynäshamn

info@fkohnynas.se www.fkohnynas.se

konstochhantverkinyinäshamn

Vernissage
Lördag den 26/11

PIZZERIA TELEGRAFEN

**NYÖPPNAT
i Sjötelegrafen!**

**Pizza • Grill
Pasta • Kebab**

**Öppet 10-21
alla dagar**

Tel. 08-500 100 49

Kvalitet behöver inte vara dyrt!

Vi hjälper Er med
begravning och
familjejuridik.

Vi erbjuder begravningar
från 9 500 kr.

Kostnadsfria hembesök.

Även fri rådgivning
av Livsdokument.

Nynäshamns Begravningsbyrå

Heimdalsvägen 6, Nynäshamn – 08-520 205 15

www.nynashamnsbegravning.se

Välkommen till Sorunda Församling

Församlingen med kyrkan mitt i byn!

Foto: Anki Ekblom

Högtiderna i Sorunda kyrka & församlingshem

Julafton, lördag 24 december:

Kl 10.00 Julkrubba, kl 23.00 Julnattsgudstjänst

Juldagen, söndag 25 december:

Kl 07.00 Julotta, Sorunda kyrkokör

Annandag jul, måndag 26 december:

Kl 16.00 Julkonsert med Sorunda kyrkokör

Nyårsdagen, söndag 1 januari 2023:

Kl 16.00 Gudstjänst

Trettondedagen, fredag 6 januari 2023:

Kl 13.00 Julgransplundring i Sorunda församlingshem

Se vår hemsida för mer information: www.sorundakyrka.se

Svenska kyrkan

SORUNDA FÖRSAMLING

DITT LOKALA TRYCKERI I NYNÄSHAMN

HAMMARHAGSVÄGEN 26, 08-447 63 50

WWW.MIXGRAFISKA.SE

MIX
GRAFISKA

CopyOdd

EN DEL AV MIX GRAFISKA

DITT LOKALA TRYCKERI I TYRESÖ

ANTENNVÄGEN 2, 08-798 30 70

WWW.COPYODD.SE

**OMRÅDESSKYLTAR, FASADSKYLTAR,
OCH MYCKET MER**

PARKERINGSSKYLTAR, INFOTAVLOR

Kontakta oss för mer information

*”Det kändes som
en fantastisk
möjlighet att få
hjälpa andra och
lära mig mer om
livet på sjön”*

Petra Buskas Scheffer – lärare i Svandammsskolan, frivillig i Sjörräddningssällskapet, aktiv wakeskateåkare samt Nynäshamns egen tomtemor under några dagar i december.

Till vardags arbetar Petra som lärare på Svandammsskolan.

– Jag har barnen deras första år i förskoleklass och det är jätteroligt att jobba med dem. De är glada och väldigt nyfikna och det är ett roligt och viktigt arbete att bygga trygghet inför resten av skolgången. Jag trivs verkligen med mitt jobb.

Hemma är det också fullt ös med döttrarna Tindra och Molly som har fullbokat med olika aktiviteter. Ingen av dem har dock fastnat för wakeboard eller wakeskate.

– Jag trodde vi skulle bli en riktig wakeboardfamilj som åkte runt på tävlingar, men så blev det inte, säger pappa Claes.

Sedan ett år tillbaka är Petra en av Nynäshamns frivilliga inom Sjörräddningssällskapet.

– Jag blev sugen att anmäla mig när Sjörräddningen annonserade efter kvinnliga frivilliga för några år sedan. Det kändes som en fantastisk möjlighet att få hjälpa andra och lära mig mer om livet på sjön. Men just då var det inte läge.

Lusten att vara en del av Sjörräddningssällskapet fanns kvar.

– Vi ser ju från fönstret när sjörräddningsbåtarna åker förbi och då tänker jag alltid ”nu åker de igen, undrar vad som hänt”.

För ett år sedan gjorde Sjörräddningssällskapet en ny drive för att få fler kvinnliga sjörräddare. Nu sa Claes och flickorna ”gör det, vi stöttar dig”. Petra sökte och antogs och är idag en av elva kvinnor bland femtio sjörräddare.

– Man har jour var fjärde vecka och för min del börjar den efter att jag är klar i skolan. Eftersom vi bor som vi gör behöver flickorna skjutas till sina aktiviteter. Kommer det ett larm så säger tjejerna ”åk, vi fixar skjuts med någon kompis”.

”Jag vinschades upp av en helikopter ur en livsflotte”

Petra skrattar, något hon har lätt för.

– Nyligen stod jag med tjejerna i en godisaffär när det plötsligt började tjuta. Det slutade inte och jag började ställa frågan till personalen om vad det var för larm när Tindra säger ”mamma, det kommer från din handväska!”. Det var ju sjörräddningen och jag fick bråttom iväg.

Sjörräddningssällskapets flytande station ligger i gästhamnen norr om bensenbryggan. Som frivillig sjörräddare har man jour och ska vara beredd att lämna kajen inom femton minuter, dygnet runt. Härifrån

hjälpas de nödställda mellan Dalarö i norr och Trosa i söder och totalt är sjörräddarna ute cirka 34 000 timmar på ett år.

– Mest jobb är det såklart på sommaren med allt från bogsering till att hjälpa folk i sjönöd. Men det händer saker så här års också. Till exempel får vi ibland hämta sjuka ute på öarna för att transportera till fastlandet och ambulans.

Petra säger att hon är så koncentrerad under arbetet att hon inte känner av någon rädsla. Har det varit jobbigt kommer känslorna först efteråt.

– Det känns väldigt bra att kunna hjälpa. Dessutom lär man sig jättemycket, vi får löpande utbildning. Senast så fick jag öva på att vinschas upp ur en livsflotte av en helikopter och ner i en sjörräddningsbåt. Jag är rejält höjdrädd så det var en utmaning. Men det är livets krydda tycker jag, att utmana sig själv och växa när man upptäcker att ”jag klarade det här”. Det är otroligt skönt med stöttande och erfarna kollegor.

Nu är det snart dags för Petra att ta sig an en annan stor uppgift. Frågan är om tomtemor kommer att plura i år igen?

– Det vet man aldrig, men sjörräddningen ligger där med sin stora båt, så det är lugnt, säger tomtemor Petra och fyrar av ännu ett bekymmerslöst skratt.

Nynäs

JULMARKNAD

KLOCKAN
11-16

3-4
DECEMBER

Med reservation för ändringar

Traditionsenlig julmarknad i Nynäshamns Fiskehamn

Här möts ni av jultoner med glädjefull körsång, mjuka, hårda och smakrika julklappar hos försäljarna, ponnyridning för de yngsta, Tomten tar emot önskelistor och tomtemor kommer via havet på wakeskate istället för släde. Magi i många hörn och bjällerklang på hästskjutsen som tar dig mellan hamnen och centrum, där vi bjuder på glögg. Öppet i många av stadens butiker, caféer och restauranger.

Välkomna under andra advent, lördag och söndag 3-4 december kl 11-16.

Första advent med glögg & juls skyltning

Vi bjuder på **glögg och pepparkaka** tillsammans med Nynäshamns ridklubb i centrum söndag 27 november kl 11-15.

Missa inte att många butiker håller **öppet alla dagar** från första advent fram till jul inklusive söndagar kl 11-15.

Årets lokala julklapp!

Med våra lokalt laddade presentkort kan mottagaren handla i över 40 butiker, restauranger, caféer och serviceställen i Nynäshamn. Du stöttar samtidigt dina lokala verksamheter. Se hela listan på vår webb.

Köp ditt lokala presentkort i förbutiken hos Coop i Nynäshamns centrum!

Julmarknaden
arrangeras i samarbete med:

Nynäshamns
kommun

Läs mer om våra aktiviteter och öppettider på
nynashamnscentrum.se

STADSKÄRNE
FÖRENINGEN
NYNÄSHAMN

Mitt i skärgårdsnaturen, med gångavstånd till centrala Nynäshamn:

VÄLKOMMEN TILL IDYLLISKA NYNÄSSAGAN

På Sandhamn, ett av Nynäshamns mest barnvänliga områden, planeras nu ett nytt idylliskt bostadskvarter med 32 rymliga bostadsrättsradhus på vardera 114 kvm totalyta och med planerad inflyttning i början av 2024.

Bostädernas hjärta är de ljusa, öppna och sociala planlösningarna på entréplanet med kök, matplats och vardagsrum i ett. Köket blir mycket modernt med stor köksö samt vitvaror av hög klass. Stort fönsterparti och utgång knyter samman vardagsrummet med uteplatsen och trädgården. Både området och radhusen är planerade för ett lugnt och bekymmersfritt liv för barnfamiljer. Förutom generösa sällskapsytor med öppen planlösning rymmer varje bostad fyra sovrum, dubbla badrum och uteplatser i två olika väderstreck. Husens arkitektur är stilren och anpassad till naturen omkring.

Områdets egna lek- och samlingsplatser tillsammans med omgivande naturen ger en lugn utemiljö för de yngsta. Närheten till både Hamnvikens badplats och Strandvägen med sina båtbroggor inbjuder till ett aktivt skärgårdsliv.

För fullständig information om projektet, visningstider, köpprocessen och tillgång till bostadsväljaren hänvisar vi till Bricknovas projektsida: <https://nynassagan.se/>

ERBJUDANDE!

Chans till avgifts- fritt första året!

De 5 första köparna
som tecknar ett avtal
i projektet kommer
att få bo avgiftsfritt
hela första året.

Vi syns där det händer!

Under hösten har du kunnat träffa oss på Fastighetsbyrån ute i folkvimlet vid flera tillfällen.

I oktober har vi varit på plats vid en fotbollscup i Ösmo, pratat bostadsmarknad och ränteläge tillsammans med Swedbank vid Sjötelegrafen och höll öppet under den populära tjejkvällen i Nynäshamns centrum.

Vi gillar att engagera oss lokalt och kommer säkert att synas i fler sammanhang framöver. Vi ses!

**Skänk en
julklapp!**

För många handlar julen om gemenskap och glädje. För andra är det en extra svår tid – som för dem som saknar tak över huvudet eller inte har råd med julklappar till barnen.

Tillsammans med Stadsmissionen vill vi på Fastighetsbyrån i Nynäshamn göra en insats för de mest utsatta.

Vill du hjälpa till? Kom in till vårt kontor på Fredsgatan 4A under vecka 47-50 och skänk en julklapp som gör skillnad.

Läs mer på fastighetsbyran.com/julklappar

VI PÅ FASTIGHETSBYRÅN I NYNÄSHAMN ÖNSKAR ER ALLA EN RIKTIGT GOD JUL & ETT GOTT NYTT ÅR 2023!

Krister Florin, fastighetsmäklare

Magnus Hällgren, fastighetsmäklare

Camilla Martinsson, säljkoordinator

Kim Törnblom, fastighetsmäklare

Henric Wickholm, fastighetsmäklare

Jenny Wiklund, fastighetsmäklare

Ett berrigt extraknäck

Ännu finns en och en annan skogsägare som tar ned lagom stora granar för att sälja dem till jul. Men i dag gör konkurrensen från stora kedjor att det knappast är någon ekonomi i denna affärsmetod. Annat var det förr. Då var granförsäljningen ett välkommet tillskott i kassan lagom till jul.

TEXT SOLVEIG
SIGRIDS DOTTER
THÖRNBLOM

*”Det var
nog ett mycket
välkommet tillskott
till julen”*

För inte alltför länge sedan sågade så gott som varje bonde i norra Sorunda ned egna granar inför julen. Dessa såldes sedan på olika håll, kanske för att inte konkurrera alltför mycket med varandra. Lena Kristianssons pappa Olle, från Kungstorp, var en av dem som var i julgranssvängen.

– Jag vet att pappa sålde granar i Västerhaninge centrum under många, många år och det var även han som försåg centrumet med de små granarna som prydde taken där, berättar Lena.

– Jag tror att Björn Wallén i Pipartorp sålde i Kullsta och Bertil Pettersson i Appeltorp hade sin försäljning i Blåsut (Bertil fyllde 103 år härom veckan!) och Erik Karlsson i Pipartorp Norrgården ska ha åkt ända till Stockholm för att sälja sina granar.

Enligt uppgift ska Erik ha köpt sina jaktbössor för pengarna som granförsäljningen drog in. Ingrid Wallén Dolk, dotter till Björn Wallén i Pipartorp, tvivlar inte alls på det.

– Jag har svårt att tro att Skatteverket var inblandat på något sätt i denna julgransförsäljning, säger hon och skrattar.

– Det var nog ett mycket välkommet tillskott till julen, tror hon.

Hon berättar också att hennes farfar fick hjälpa till att få granarna sålda.

– Pappa skulle ju hem och mjölka korna, så då ryckte farfar in.

När Ingrids man Lars kom in i familjen fick även han vara jourhavande granförsäljare.

I dag är det oftast släkt och vänner som kommer för att ta sig en gran till jul från skogsägarnas marker, och med deras goda minne. Det är stöld att gå ut i skogen och hugga sig en gran på eget bevåg. Det är sällan någon markägare säger nej om du frågar om lov att få köpa en gran. Många skogsbönder sparar till och med granar i diken längs med åkrarna. Där blir granen rund och fin och passar att ha som julgran.

– Just de där dikesgranarna var av bra storlek och det var ofta de som pappa sålde till taken i Västerhaninge centrum, säger Lena Kristiansson.

Inte alla fina granar fick bli pyntade julträd. Det finns en hel skog av kungsgranar i norra Sorunda som nu är 20 meter höga.

Granen står så grön och grann i stugan

Det blir allt vanligare med plastgranar. Litet trist kan tyckas. Men var ifrån kommer egentligen traditionen, att släpa in ett barrträd i huset och hänga på det en massa krimskrams?

Traditionen sägs stamma från Tyskland. Den första kända julgranen i Sverige lär ha funnits på herrgården Stora Sundby i Sörmland år 1741. Den var klädd med ljus av vax, hade godis som pynt och julkappar inunder som sig bör.

Redan långt innan dess sattes kvistade granar, med bara en liten granruska i toppen, på var sida om ytterdörren eller vid infarten till gården. Det skulle signalera att julefriden hade inträtt och även utgöra ett skydd mot onda makter. De kvistade granarna sattes ut på Tomasdagen, den 21 december.

Tomasdagen är årets kortaste dag och det är då julefriden ska inträda för människor och djur. Julefriden ansågs vara påkallad av Gud och den varade fram till trettondagen. Om man begick ett brott under julefriden fick man dubbelt straff.

När granen väl hade gjort sitt intåg på 1700-talet spred sig traditionen så sakteliga. Först i slutet av 1800-talet kan det anses att julgranen blivit allmän, så tillvida att den återfanns i alla typer av hem. I en liten, trång stuga kunde den hänga i taket eller ställas på ett bord. Bodde man stort och med gott om plats kunde granen också få vara stor, stående i en julgransfot på golvet och nå ända upp i taket. Julgranen speglade människors status genom hur den pyntades. I enklare hem med enkelt pynt, till att spegla herrefolkets stil och sinne för estetik. Julgranskulor, konstgjorda istappar, påsar, korgar och strutar med godis, änglar, flaggspel, ja, allt möjligt kunde hängas i granen och mycket av inspirationen kom från Tyskland.

Nuförtiden säljs runt tre miljoner julgranar i vårt avlånga land. De flesta av dem kommer från Sverige och är då oftast av typen rödgran. Vi importerar också granar från Danmark, då främst ädelgranar. Julgransförsäljningen antas omsätta närmare en halv miljard kronor.

Med julgranen följer också en stor mängd småkryp. En nyhuggen gran kan innehålla upp emot 10 000 individer av ett femtiotal arter. Det rör sig om diverse insekter, som man inte behöver oroa sig för. De ställer inte till med någon skada.

Tänk att få vakna på julaftons morgon, kliva ut ur sitt sovrum och finna en nyklädd, doftande julgran med glimrande julljus – och förhoppningsvis med vackert inslagna paket inunder.

*Stjäl inte en gran från någons mark!
Fråga i stället markägaren om du får
köpa en gran. Många gånger kan man
få köpa de runda och fina som står i
dikena längs med åkrarna.*

Jul- och nyårshelgerna

Sön 27/11 Första advent

11 Högmässa i Ösmo kyrka, Kyrkokören, Brass, Mourath
15 Gudstjänst i Torö kyrka, Mourath

Lör 3/12

16 Adventsmusik, Landsorts kapell, Damtrio

Sön 4/12 Andra advent

11 Högmässa i Ösmo kyrka, Sollner
Robert Berglund (prästkandidat) predikar, Damtrio.
12–15 Internationella gruppens julmarknad med
kaffeservering i församlingshemmet.
Alla intäkter går till våra två projekt, läs mer på:
www.osmоторo.se/internationellt-arbete/

Sverigepremiär!

**"The Ballad of the Brown King"
av Margaret Bonds**

Ösmo kyrka lör 17/12 kl. 16

S:t Eskils kyrka, Handen, fre 6/1 2023 kl. 16

Fritt inträde - kollekt

**ÖSMO-TORÖ KYRKOÖR & ÖSMOTETTEN
HANINGE SINFONIETTA**

Hanna Fritzson, *sopran*, Linus Flogell, *baryton*
Mikael Fahlstedt, *orgel/piano*
Unni Eriksdotter & Katarina Rudéus, *dirigenter*

Lör 24/12 Julafton

11 Samling kring krubban, Ösmo kyrka, Sollner
11 Samling kring krubban, Torö kyrka, Mourath

Sön 25/12 Juldagen

06 Julotta i Ösmo kyrka, Sollner
08 Julotta i Torö kyrka, Sollner, Ritva Lindfors, *sång*

Mån 26/12 Annandag jul

11 Högmässa i Ösmo kyrka, Sollner

Lör 31/12 Nyårsafton

16 Nyårsbön i Torö kyrka, Mourath

Sön 1/1 2023 Nyårsdagen

16 Högmässa i Ösmo kyrka, Mourath

Fre 6/1 Trettondedag jul

11 Högmässa, Ösmo kyrka, Mourath

God jul och gott nytt år!

Det finns många möjligheter att träffa andra i våra verksamheter.
Kika in på vår hemsida om du vill se vad som är på gång:

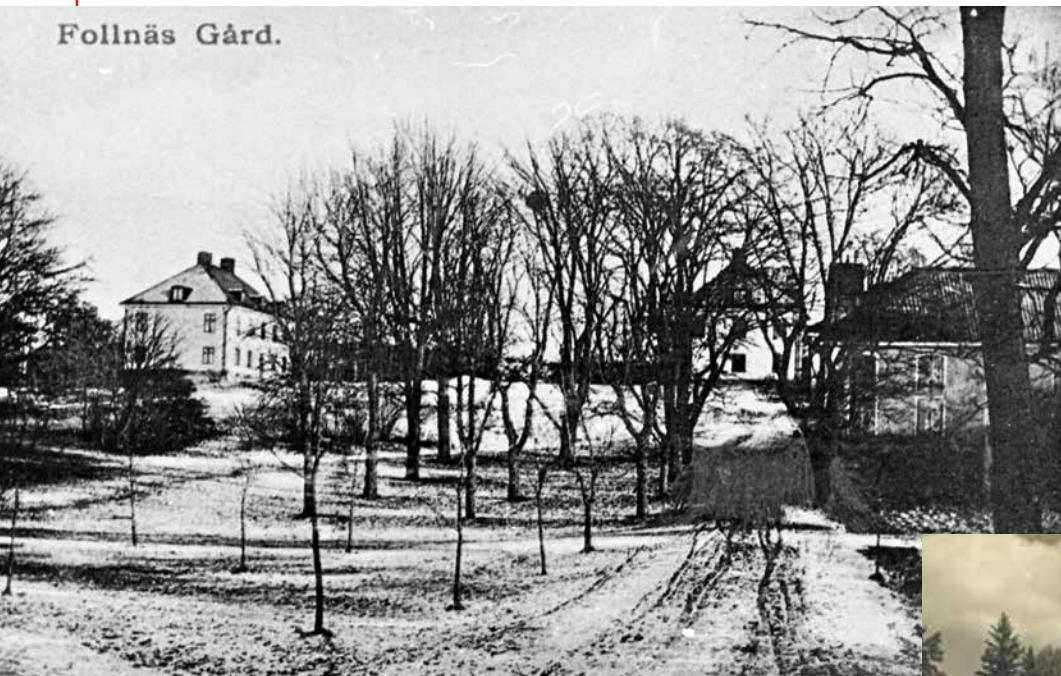
www.osmоторo.se

Svenska kyrkan
ÖSMO-TORÖ FÖRSAMLING

Rosa drömmar PÅ FÅLLNÄS

Föllnäs Gård.

”Godset vid Fållnäs har anor från medeltiden med många prominenta ägare genom historien”

Fållnäs skola

Fållnäs är en plats i kommunen som dryper av historia. Här, mellan Fållnäs Viken och Himmerfjärden i Sorunda socken, har forntida fynd gjorts som tyder på att trakten var bebodd redan under yngre stenåldern, flera tusen år f Kr, då odlade och boskapsskötsel började etableras och ledde till att befolkningen blev alltmer bofast. Här finns också ett järnåldersgravfält och resterna av fornborgen Skansberget från samma period, troligtvis en tidig försvarsutpost med strategisk placering vid Fållnäs vikens västra strand.

Ett senare försvars- eller bevakningstorn har också funnits lite längre in i viken, i form av en kastal gjord av sten. Det ska ha uppförts kring 1100- eller 1200-talet och lär ha varit ett av de största i sitt slag här i Sverige. På samma plats ligger idag Fållnäs gård och resterna av tornet ska vara kvar, dolt under en av flygelbyggnaderna.

Godset vid Fållnäs har anor från medeltiden med många prominenta ägare genom historien. Under de beryktade rysshärjningarna i början av 1700-talet förstördes den dåvarande gården av bränder och först mot slutet av samma sekel fick den en ny blomstringstid. I samband med att Fållnäs erhöll status som fideikommiss för släkten Bonde från 1778 anlätades arkitekten Erik Palmstedt för att planera den nya storslagna gårdsanläggningen. Sex flygelbyggnader hann uppföras, men kronan på verket – en slottsliknande huvudbyggnad – blev aldrig verklighet. I stället uppgaderades en av flyglarna med extra utsmyckning för att få rollen som ”corps-de-logi”. Allt sammans i en rosa färgsättning som vi ännu idag förknippar med Fållnäs gård.

Under 1800-talet tillkom ett flertal byggnader, bland annat en klockstapel, ett mejeri och ett rödmålat sädesmagasin. På 1920-talet uppfördes också en pampig skolbyggnad för traktens barnaskolor.

När det närliggande industrisamhället Stora Vika blev verklighet några decennier senare fick så småningom den nybyggda orten ta hand om undervisningen i den nya skolan där.

Sedan 1930-talet är det familjen Toll som huserar på Fållnäs gård, där de alltjämt driver ett aktivt jord- och skogsbruk. Här erbjuds numera också semesterboende i gårdens kringbyggnader och aktiviteter av olika slag. Sommartid har bland annat konstupställningar arrangerats och i den gamla smedjan intill gården finns också en viltbod med försäljning av byten från traktens jakter.

Sedan 1991 har Fållnäs gård status som byggnadsminne med kulturhistoriskt skyddsvärde.

Unna er att
bo kvar!

Julbord hemma hos oss på Körunda

Julbord med
övernattnig

Rym från julstresen
och checka in hos oss:

- Smakfullt julbord
plus härlig dessertbuffé
 - Tillgång till
relaxavdelning
 - Lån av badrock
& tofflor
 - Logi
 - Frukost
- 1695 kr/person

Endast julbord:
695 kr/person
Sittningar onsdag-söndag.

30 minuter från Stockholm.
Körundavägen 31, Ösmo.

KÖRUNDA
HOTELL MÖTEN EVENT GOLF

08-520 390 30 | korunda.se
facebook.com/korunda

KRÖNIKA

Att sköta åsnor och dricka stjärnor...

När jag för 20 år sedan halkade in i restaurangyrkets värld gjorde jag förmodligen ett ganska förvirrat intryck. Hur skulle jag placera besticken? Från vilket håll skulle jag servera maten?

För att inte tala om drycken. En av de första dagarna på jobbet var det bröllop. Jag gick högtidligt ut i matsalen för att hålla vin, men min proffsiga känsla försvann snabbt när jag stirrade på de fyra glasen ovanför tallriken. Vilket skulle jag hålla i? Självklart höllde jag fel. Mitt självförtroende som servitris fick sig en törn där och då men inte mitt intresse för dryck, det bara växte och jag beslutade mig för att utbilda mig till sommelier. Bara ordet har ju en glamourös klang, tjustigt tänkte jag, Charlotte Ohlson - sommelier...

Första dagen på utbildningen fick jag lära mig vad ordet sommelier kommer ifrån.

I den franska armén förr i tiden så bars provianten fram av åsnor när man var ute i fält och lika självklart som ärtsoppa är i den svenska armén så var vinet det i den franska. De som skötte åsnorna, packade mat och vin kallades för sommelierer... åsneskötare alltså. Det glamourösa över titeln försvann en aning.

Nu lackar det mot jul och nyår och vi börjar planera för mat och dryck inför högtiderna.

Vårt traditionella julbord är en salig blandning av sött, salt, syrligt och kryddigt. Därför kan det vara lite klurigt att välja vin som passar. Jag brukar välja en fruktig Riesling till sillen, det passar även till laxen som ju kan vara både gravad och rökt. Även en Pinot Gris från exempelvis Alsace brukar fungera bra och har en naturlig fruktsötma som jag gillar. Eller varför inte en fruktig Prosecco, kolsyran har en förmåga att lätta upp det feta i maten.

När vi kommer till charkuterier och småvarmt tycker jag att ett rött fruktigt vin från Italien passar fint. Epicuro Zinfandel (nr 2326 i Systembolagets sortiment) är en favorit som har toner av vanilj, mörka körsbär och kryddnejlika.

Många väljer numera vegetariska rätter till jul och då tycker jag att en halvtorr till torr cider från till exempel Normandie smakar bra. En alkoholfri torr cider eller äppelmust är gott hela julbordet igenom och vill du testa något nytt, välj en alkoholfri Ginger beer till sillen. En lagrad julmust är lite vuxnare i smaken och är också ett gott alkoholfritt alternativ.

Precis när vi smält julmaten är det dags för årets sista festmåltid, nyårsmiddagen, och vad passar bättre att avsluta året med än champagne, denna ädla, magiska, sprudlande dryck med sin fantastiska historia. Visste ni att det sägs att champagnen kom till av ett misstag? Det kan i mitt tycke vara ett av historiens bästa misstag.

Sorundabon Charlotte Ohlson är verksam som jobbcoach och även utbildad sommelier med mottot "Life is too short to drink bad wines". Hon delar med sig av kunskap och erfarenheter i 100% Nynäshamn.

Vinet, ett stilla rött, som på hösten tappats på flaska hade inte jäst klart, så på våren när värmen kom tillbaka startade en andra jäsning inuti flaskan. Det finns många historier kring hur det här har gått till, därom tvista de lärde, men jag har min favorit. Dom Perignon, en blind Benediktinermunk från Frankrike, sägs ha öppnat en av dessa, smakat och utbrustit "Bröder, jag dricker stjärnor!". Vacker liknelse och drycken smakar faktiskt lite mer när man hört detta. Han lär även ha "uppfunnit" buteljorken. Perignon ska vid ett tillfälle ha haft kvinnligt besök på klostret, men i och med att han faktiskt var munk så var det inte populärt med kjoltyg på rummet. Hon ska ha fått lov att springa därifrån snabbare än kvickt och i farten tappat sin ena klack – som var av kork. Vår munk hittade denna (hur han nu lyckades med det om han var blind) tog upp den, kände på den och fick idén att använda den som kork till flaskan.

Är det någon gång du ska lyxa till det genom att dricka champagne genom en hel måltid så är det väl till nyår. Allt ifrån en lättare som fördrink och till förrätt, en kraftigare, brödigare till varmrätten och en med sötma till desserten.

Jag väljer att ta de ljuvligaste dropparna under början av kvällen, när smaklökarna och stämningen är på topp, och sedan tar jag ett vanligt mousserande till tolvslaget när vi står ute i kylan och huttrar.

Ett tips är att servera champagnen i vanliga vitvinsglas, då öppnar smakerna upp sig mer.

God jul och gott nytt år!
Charlotte – åsneskötare

JUL-MARKNAD

ONSDAG 7 DEC KL. 10-18

Med ett välfyllt sortiment av hårda & mjuka klappar till såväl anställda som nära och kära.

Många flitiga nissar (läs leverantörer) på plats.

Tips!
Köp ett gåvokort
så kan mottagaren
välja julklapp
själv

BRA TILL
JULSTÖKET
I KÖKET

MJUKT &
HÄRLIGT

LJUST FÖR
GENERATIONER

ÄTA UTE
IKVÄLL?

SNYGGA &
SKARPA

Missa inte JAKTKVÄLL 23 NOV 16-19 - föranmälan krävs

**TEAM
WORK
WEAR®**

SVEA
YRKES & PROFILKLÄDER

Skog och trädgård

Teknikerv. 17, Kalvö, Nynäshamn, 08-520 422 10
Öppet mån-tors 8-17 & fredag 8-16 | Webshop www.sveayrkes.se

NIKLAS *jul &*

Niklas Karlsson är souschef på restaurang Kroken i Nynäshamns fiskehamn och ger oss tips inför jul och nyår. Han var också en av de tre nominerade till priset "årets medarbetare" vid näringslivets årliga galafest som hölls i oktober.

TEXT INGMARIE WASS

Sillarna serveras vid bordet på en nyhuggen björkskiva. Löksill, citrussill, blåbärssill, senapssill, currysill och pepparrotssill.

tt Niklas hamnade vid spisen är lite av en lycklig slump.

– Patrik Olsson är kökschef på Kroken och vi har känt varandra sedan barnsben. Jag har alltid varit engagerad i mat. Före Kroken jobbade jag på Ica Maxi med kött, ost och färskvaror. Då var Daniel kökschef här och tyckte att jag skulle platsa i köket tillsammans med honom och Patrik.

Niklas började med att extrajobba på kvällarna efter avslutad arbetsdag på Ica. Det gick bra, han trivdes och anställdes. Kallstationen där man gör förrätter och desserter var första anhalten.

– Min första dag som anställd på Kroken var nyårsafton 2016 så till årsskiftet har jag jobbat här i sex år. Efter två år började jag på "garni", där vi gör tillbehören till varmrätterna. Ett par år senare gick jag vidare till "stek" där maten lagas – och jag blev souschef.

Titeln souschef innebär att man är andrekock och vikarierar för kökschefen när hen inte är på plats. Just nu utbildar Niklas sig till kökschef.

– Utbildningen är på ett halvår och i slutet på januari är jag klar.

"Man känner sig uppskattad här på Kroken"

Niklas har just fyllt trettio, men tycker inte att det var någon stor grej, det kändes bra. Kanske extra bra eftersom det nu finns en flickvän i Niklas liv och för att han trivs så bra med sitt jobb.

– Man känner sig uppskattad här på Kroken. Cheferna är väldigt bra och tar väl hand om oss som jobbar här. Det är familjärt och trevligt, och vi har roligt när vi jobbar. Att vi är ett sammansvetsat gäng som trivs tillsammans syns också ut till gästerna i restaurangen.

NYÅR

Många krogar har haft svårt att hitta personal efter pandemin, så även Kroken.

– Det var inte så lätt, men vi fixade att få ihop ett bra gäng till sommarsäsongen. Det behövs för då är det full fart här. Även om dagarna är långa så går tiden väldigt fort och man har alltid någonting att göra. Arbetet på restaurang är speciellt och man måste vara införstådd med att det är mycket att göra.

”Niklas egen favorit på julbordet är sillen”

Nu lackar det mot jul och för varje restaurang som serverar julbord gäller det att starta förberedelserna i god tid.

– Mest arbete är att lägga grunden och det är vi redan igång med. Sedan handlar det mycket om att underhålla och fylla på och då hjälps alla åt. Två är ute i restaurangen och en står i köket.

Att det innebär en hel del arbete förstår man när Niklas berättar att det ska rullas köttbullar på ett par hundra kilo köttfärs. Hans egen favorit på julbordet är sillen.

– Det första vi gör är att beställa saltsillfiléer som vi själva vattnar ur och lägger in. För några år sedan hade vi 23 olika inläggningar men nu har vi sex favoriter som vi serverar vid bordet. Vi lägger upp dem på en björkskiva – det är Patrik som hugger upp björkskivorna.

Tanken bakom att servera sillarna och den traditionsenliga mussel-soppa vid bordet är att minska trängseln runt julbordet. Det kommer i år att dukas upp i ett uppvärmt tält istället för i loungen som tidigare.

På följande sidor delar Niklas med sig av tips till jul och nyår. Men så mycket tid som Kroken lägger på rödvinssåsen kanske man inte själv hinner lägga där hemma.

– En god rödvinssås passar fint till nyårets köttbit. På Kroken köper vi in kalvben som vi rostar av och gör egen fond på. Det är mycket arbete bakom en riktigt god rödvinssås.

”Det är skönt att bara vara”

Innan julborden och nyårsplaneringen går igång har Niklas tagit lite semester.

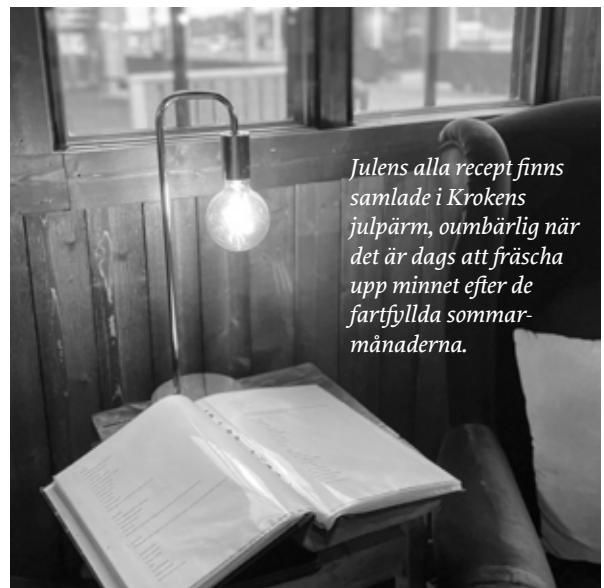
– Det är skönt att vara ledig på hösten, kravlöst, man kan ta det lugnt och behöver inte hitta på massa saker som på sommaren. Jag har inget behov av att resa iväg, det är skönt att ”bara vara” och inte ha så mycket planerat.

Trots att det är första semesterdagen när vi träffas har Niklas valt att gå in och inventera. Vi pratar om hur det är lite av en livsstil att arbeta på krog. Att jobba när andra är lediga och unnar sig. Men Niklas tvekar inte, han stortrivs.

– Jag skulle rekommendera alla att prova på ett jobb i restaurangbranschen någon gång i livet.

På efterrättsbordet tronar bland andra godsaker små läckra saffranskakor med chokladmousse.

Julens alla recept finns samlade i Krokens julpärm, outhärlig när det är dags att fräscha upp minnet efter de fartfyllda sommar-månaderna.

Niklas Karlsson är souschef på Kroken i Nynäshamns fiskehamn. Han gillar sitt jobb och tillbringar en hel del tid på restaurangen. Men när han är ledig gillar han att titta på riktigt bra fotboll och tycker att svensk fotboll är tråkig. Favoritlaget är Arsenal.

INLAGD SILL

På Kroken använder man filéer av saltsill som får vattna ur två, tre dygn. Sedan kantrensas filéerna innan de skärs upp i fina sillbitar.

I butik finns saltsill som är utvattnad och klar att lägga in i ättikslag. Ännu enklare är 5-minuterssill som redan är inlagd i ättikslag och färdig att smaksätta, till exempel som blåbärssill eller vad man önskar.

Egen ättikslag, 1-2-3-lag

1 dl ättiksprit 12% (har du 24% hemma så ta 0,5 dl)

2 dl socker

3 dl vatten

Koka upp så att sockret löser sig. Låt svalna och kyl.

Grundlag till inlagd sill

Koka upp ättikslag med morotsslantar, lökskivor, ett lagerblad, några korn av kryddpeppar, svartpeppar och vitpeppar, några kryddnejlikor. Ökas mängden lag ökas även kryddningen. Låt svalna och bli kylskåpskall.

Bärsill

Inlagd sill med blåbär, hjortron eller annat bär.

Lägg först sillen i en grundlag för inlagd sill (se ovan) i cirka tre dagar. Koka sedan upp en ättikslag med bären och gärna med lite saft från dem. Ta ungefär hälften så mycket bär som lag. Låt lagen bli kylskåpskall innan du flyttar sillen hit.

Gör sillen i förväg

Använder man ett rent kärl som sluter tätt (glas eller plast) och har kallt i kylskåpet så håller sill som lagts in i en klar lag ett par månader eller längre. Förutsättningen är att man använder rena redskap, aldrig tar med fingrarna ur burken eller lägger tillbaka sill som stått framme. Inlagd sill håller länge och man dubbelkollar bara – smakar den bra så är den okej.

KÖTTBULLAR

Vad skiljer en julköttbulle från en vanlig köttbulle?

– En vanlig köttbulle smaksätts med salt och svartpeppar. Krokens julköttbulle får dessutom smak av kryddpeppar, ingefära och kanel.

Gör köttbullar i förväg

Niklas tips är att rulla köttbullarna och lägga dem på en plåt som skjutsas in i ugnen på cirka 175 grader i varmluftsugn eller 200 grader i vanlig ugn tills de är färdigbakade. Det tar cirka 5 till 8 minuter. Frys in bullarna och ta fram när du behöver. Tina och stek i stekpanna så att de får fin färg.

Köttbullar går lika lätt att göra med formbar vegofärs. Julskinkan kan ersättas med rotselleri som blir söt och lite nötig i smaken. Den skalas, ansas och bakas i varmluftsugn på 175 grader eller 200 grader i vanlig ugn cirka två timmar. Griljera den med senap och ströbröd och ställ tillbaka in i ugnen tills den fått fin färg, det tar cirka 10 till 15 minuter.

En klassisk nyårssupé kan bestå av löjromstoast till förrätt och tournedos med rödvinnssås eller gratinerad hummer till varmrätt. Och sist en creme brulee – eller crème brûlée med fransk stavning.

FIXA LÖJROMSTOASTEN

Skär bort kanterna av vitt bröd och stek gyllene i smör.

Lägg på en klick creme fraiche, finhackad rödlök som blandats med lite finhackad gräslök och en klick löjrom. Toppa med en citronklyfta och lite nymald svartpeppar.

Löjrommen kan såklart ersättas av annan rom, till exempel sikrom som även finns fryst.

Det finns tångkaviar och såklart mjölkfri creme fraiche för den som är vegetarian eller vegan.

STEKA KÖTT

Bryn tournedos eller det kött du valt i stekpanna till en fin yta. När det är dags att servera så låt köttet gå klart i ugn (175°C varmluft, 200°C vanlig ugn). Använd en köttermometer, nötkött är klart vid 47–48°C. Låt vila en stund i en form med lite folie över, temperaturen går då upp cirka fem grader till.

Servera till exempel med potatiskaka eller potatisgratäng och rödvinnssås.

GRATINERA HUMMER

Blanda smör med parmesan och gärna lite vitlök och färska finhackade örter. Klicka på de halverade humrarna. Sätt in i ugnen på cirka 180°C varmluftsugn (210°C vanlig ugn) i 4 till 5 minuter. Riv gärna mer parmesan över till serveringen.

CRÈME BRÛLÉE (cirka 6 portioner)

En efterrätt som många gillar och som kan göras i förväg.

5 dl vispgrädde

1 vaniljstång

1,5 dl socker

120 gr äggulor (cirka 8 äggulor)

5 msk råsocker

Dela vaniljstången och skrapa ur fröna. Lägg allt i grädden, koka upp och låt sedan svalna cirka tio minuter. Ta ur vaniljstången.

Rör ihop äggulor och socker. Håll lite av den avsvalnade grädden i smeten och rör om. Håll sedan över äggsmeten i resten av grädden och blanda.

Håll upp i ugnsfasta portionsformar och ställ i en ugnform med vatten.

Grädda cirka 40 min i 150°C varmluft (180 °C vanlig ugn). Smeten ska vara fast så testa genom att skaka lite på en form.

Låt svalna och ställ i kyl.

Vid serveringen – strö på sockret och använd en brännare för att få en knäckig yta. Eller ställ i ugnen på grill, 225 °C varmluft (250 grader vanlig ugn), tills de fått fin färg. Passa noga så att de inte bränns.

En klassiker på
Kroken såväl som
på nyårssupén

HAMMERSTA
FASTIGHETER AB

Lokal uthyres i Nynäshamn

Kalvä ind. omr. Teknikervägen 1

Hantverks- / lagerlokal på totalt 102 kvm
(70 kvm i markplan och 32 kvm övervåning)
Övervåningen är inredd med wc/dusch och
förberedd för pentry.

Ring för mer information

Tel. 08-409 310 00

www.hammersta.se

VÄLKOMMEN TILL FOLKETS HUS

ETT HUS FÖR FOLKET

Kultur när den är som bäst

AW

I MUSIKBAREN

Fredag 25/11 fr kl 15

Roger Karlsson kl 19

Torsdag

1 dec. kl 18

MAGIC DINNER SHOW

**JOE
LABERO**

Begr. antal platser

Biljetter och mer info:
folketshusnynashamn.se
08-520 180 50

Folkets Hus
Nynäshamn

Tack vare våra trogna annonsörer kan vi ge ut magasinet 100% Nynäshamn gratis till alla våra läsare. Under året kommer vi därför att berätta lite mer om några av de lokala företag som valt att synas regelbundet med sin marknadsföring i 100% Nynäshamn och varit med hela vägen på vår resa fram till utmärkelsen "Året lokala magasin" från Sveriges gratistidningars branschförening, GTF.

Här presenterar vi en av våra möjliggörare – en riktig guldpartner!

En bit in på Kalvö industriområde vid infarten till Nynäshamn finns ett litet varuhus fyllt med produkter för såväl proffs som hobbyutövare. Svea Yrkes- och profilkläder startade som en butik för fackmän, men har genom åren utökat sitt sortiment så att det blivit intressant för många fler.

– Vi anpassar utbudet efter vad kunderna efterfrågar, säger Leif Jonsson som tillsammans med sonen Gustav är ägare till Svea Yrkes- och profilkläder, numera med tillägget "skog & trädgård".

Leif, som är uppväxt i Tungelsta, startade företaget i Nynäshamn 2007 och butiken på Kalvö året därpå. Som firmanamnet antyder säljer de kläder och skor, men också allehanda prylar, verktyg och tillbehör som kan tänkas behövas för olika branscher i yrkeslivet. Idag har företaget fem anställda och kunderna kommer både från vår egen kommun och de södra delarna av Stockholm.

– Vi är samarbetspartner till proffskedjan Swedol och en del av Team Workwear. Det gör att vi kan erbjuda stort sortiment, konkurrenskraftiga priser och snabba leveranser. Vi är egentligen alldeles för bra och för billiga, säger Leif lite skämtsamt med ett skrätt.

I "verkstaden" intill butiken finns dessutom utrustning för att kunna erbjuda tryck på kläder och presentartiklar, men även i större format som skyltar och andra reklamprodukter till företag, föreningar och privatpersoner.

– Vi har precis införskaffat den här nya printmaskinen som kan trycka i små serier, från en produkt och uppåt. Det går alltså att beställa en alldeles unik kaffemugg, visar Leif och förklarar att de kan göra detsamma på flaskor, brickor och dylikt. Till och med fotoväggar med eget motiv går att ta fram.

De senaste åren har butiken vuxit och fyllts på med mer innehåll. Det har blivit möjligt genom att bygga till nya entresolplan i lokalerna med högt till tak och totalt finns nu drygt 600 kvadratmeter butiksyta. I fjol ökades sortimentet med produkter för jakt och fritid och i somras byggdes en helt ny avdelning på temat skog & trädgård med allt från maskiner och redskap till miljöbränslen och gasol.

– När grannföretaget Skog & trädgård slog igen kändes det naturligt att ta hand om det sortimentet för att behålla utbudet i Nynäshamn.

Den tidigare Skog & trädgård-medarbetaren Jörgen Fredman följde med "på köpet" och behövde bara ta några steg över gårdsplanen till sin nya arbetsplats där han nu ansvarar för avdelningen med skogs- och trädgårdsprodukter.

Svea Yrkes- och profilkläder skulle alltså behöva förlänga sitt firmanamn rejält för att täcka in hela verksamheten. De har annonserat regelbundet i 100% Nynäshamn sedan utgivningen av vårt lokala magasin började. Företaget har haft en stark utveckling, inte minst det senaste året.

– Vi har blivit bättre på att även nå ut till privatkunderna som blir allt fler, säger Leif.

Han läser själv 100% Nynäshamn från första till sista sidan och gillar mixen av innehåll i kombination av en bra balans mellan annonser och redaktionella artiklar.

– Det är positivt med en gratistidning som kommer i brevlådan och folk verkligen läser. Ni är bra på att hitta de lokala guldkornen, avslutar Leif.

Välkommen till vår spabadsbutik i Nynäshamn!

Spabad från 54 900 kr. Tillbehör och reservdelar till spabad och pooler.
Service och installation av alla fabrikat. Serviceavtal för spabad.

Kontakta oss på tel. 08-121 48 500

www.stockholmpoolspa.se • info@stockholmpoolspa.se

Teknikervägen 1, Nynäshamn

Vi finns i samma lokal som **Polar Stugan**

STHLM
pool & spa

Italiensk- & medelhavsinspirerade rätter

Musikunderhållning! Se www.lydia.nu och Facebook

Öppet: mån-tis 10-14, ons-fre 10-22, lör-sön 12-22
Centralgatan 3 - Bordsbokning tel. 08-520 103 04

100% NYNÄSHAMN

100% Nynäshamn är ett lokalt magasin som delas ut till hushåll och företag i hela Nynäshamns kommun samt på Muskö. Våra sommarnummer delas även ut till fritidshus.

Om utdelningen uteblir är vi tacksamma att du meddelar oss genom att skicka e-post till info@100nynashamn.se eller ringa utdelaren SDR 08-504 105 50 (telefonanmälan gäller hushåll, för företagsutdelning anlitas Postnord).

Magasinet finns även att hämta på många platser:

- Coop, Nynäshamns centrum och Spångbro/Sorunda
- Fastighetsbyrån, Fredsgatan 4A
- Folkets hus och Nynäshamns bibliotek, Stadshusplatsen 3
- Ica Supermarket och Priskrossaren, Ösmo centrum
- Nynäshamns besökscenter, Gästhamnen
- Nynäshamns kommuns kontaktcenter, Stadshusplatsen 1
- Sjötelegrafens köpcentrum
- Willys, Nynäsvägen 19-21
- Ösmo Plantshop
- Ett flertal butiker, hotell, restauranger och caféer etc.

Senaste numret och tidigare utgåvor finns också att läsa i digitalt format på www.100nynashamn.se

Vill du annonsera i 100% Nynäshamn?

Välkommen att kontakta oss på telefon 070-518 36 95.

Tipsa oss gärna via e-post till: info@100nynashamn.se

Visst finns vi i Nynäshamn!

Sedan 2019 finns vi även i Nynäshamn.

Vi kan ta hand om allt som rör dödsfallet – rådgivning, juridik, försäkringar, blommor och naturligtvis själva begravningen.

Vi finns på Fredsgränd 2B, mitt i Nynäshamns centrum, där du möts av **Maria Hallström-Ullmann**.

Läs mer på www.ignis.se

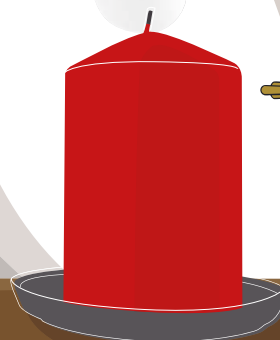

Auktoriserad av Sveriges
Begravningsbyråers Förbund

Nynäshamn
IGNIS
Begravningsbyråer
Fredsgränd 2B, 08-673 83 38

Kom ihåg att släcka ljusen.

Trygg och trevlig helg önskar Södertörns brandförsvärsförbund

Torö Svinhus
julmarknad hålls
3 december

Dofter, smaker
& livlig kommers
på årets lokala

JULMARKNADER

Under helgerna vid första och andra advent arrangeras flera julmarknader runt omkring i våra trakter. Vi bjuder på smakprov från årets utbud, som innehåller allt från den traditionella kommersen till varierade aktiviteter och underhållning för både stora och små. Ett uppskattat inslag är de många lokalproducerade produkterna som erbjuds. De har blivit fler och fler till antalet och går numera lätt att hitta bland försäljningsständer. Med alla lockande dofter och stämningen som möter marknadsbesökarna brukar också den speciella känslan infinna sig – att snart är julen här!

Traditionell julmarknad i Nynäshamns fiskehamn 3-4 december

Lördag den 26 november arrangeras en gammeldags julmarknad på **Nynäshamns hembygdsgrd.** Mellan klockan 11.00 och 15.00 blir det bland annat tombola, ponnyridning, julloppis och försäljning av allehanda ting. Kaffe och hembakat bröd, nygräddade munkar och korvgrillning i den genuina miljön ska bidra till känslan av forna tiders julmarknader. Liksom barnens fiskdamm.

En julmarknad med lokala produkter från företag som medverkar blir det hos **Ösmo plantshop** under den första adventshelgen 26-27 november, klockan 10.00-15.00 båda dagarna. Besök av självaste tomten och ponnyridning står på programmet.

På **Godsmagasinet** i Nynäshamn visar och säljer medlemmarna i föreningen Konst & hantverk sina alster på en julmarknad som startar i helgen 26-27 november klockan 10.30-16.00. Därefter öppet 2-4 december och 9-23 december med samma tider.

Lördag den 3 december mellan klockan 11.00 och 15.30 bjuder **Torö svinhus** in till en stämningsfull julmarknad vid Herrhamra gård ute på ön. Sparkande eldar och värmande glögg utlovas tillsammans med knallar, keramik, fika, mat och andra godsaker.

Gårdsjulmarknaden vid **Björkdals gård** på Muskö samlar flera av öns företagare, konsthantverkare och andra verksamheter med utbud av olika slag. Gårdens egna lammprodukter och julgranar finns till försäljning under marknadsdagarna, lördag 3 december och söndag 4 december klockan 10.00-15.00.

Nynäshamns stora julmarknad i **Fiskehamnen** arrangeras traditionsenligt i helgen vid andra advent. Lördag den 3 december och söndag den 4 december klockan 11.00-16.00 fylls hamnen med dofter, smaker, hantverk, klapptips och mer. Många marknadsknallar är på plats och ett flertal av bodarna och andra verksamheter i hamnen håller också öppet under helgen, liksom butiker ute på stan. Helgen brukar bli en riktig folkfest med inslag av körsång, barnaktiviteter, hästskjuts med bjällerklang och så förstås den klassiska tomtefärden på vattnet i hamnbassängen, bland mycket annat.

Söndag 4 december hålls den årliga julmarknaden på **Västerby bygdegård** klockan 11.00-15.00. Här erbjuds mycket närproducerat i form av mat och hantverk samt lotteri, café och korvgrillning.

Vi reserverar oss för eventuella ändringar och om någon ytterligare julmarknad tillkommit eller utannonserats efter pressläggningen.

Ledig lokal på Fredsgatan 13

Lokalen är på 136 kvm varav 29 kvm i gatuplan med stora fönster.
Tidigare har det bedrivits bageriproduktion i källarvåningen.

För mer information, kontakta Marcus Ullberg
marcus.ullberg@upholding.se | 070-270 06 76

VÄLKOMMEN TILL VÅR GRÖNA OAS, NU LITE RÖDARE INFÖR JULEN!

I vår trivsamma butik på Fredsgatan 9 i Nynäshamns centrum hittar du ett spännande och varierat sortiment med något för alla smaker. Hinner du inte titta in kan du förstås också handla online.

VI ÄR GLADA FÖR UTMÄRKELSEN ÅRETS BUTIK I NYNÄSHAMN!

LOKALT ODLADE JULBLOMMOR FRÅN EKERÖ
AV BÄSTA KVALITÉ!

JUMBOAMARYLLIS OCH JULSTJÄRNOR

GRÖNVÄXTRIKET

FREDSGATAN 9, NYNÄSHAMN | TEL. 08-551 08 443
GRONVAXTRIKET.SE | [gronvaxtriket](https://www.instagram.com/gronvaxtriket)
ÖPPET ALLA DAGAR | ÄVEN SÖNDAGAR KL 11-15

Klassisk väggalmanacka med lokal historia

NYNÄSHAMNS HEMBYGDSFÖRENING

har tagit fram en lokal väggalmanacka för 2023 till nostalgiker som vill ha något mer än den digitala varianten. I papperskalendern av klassiskt snitt illustreras respektive månad med historiska bilder från Nynäshamn eller Landsort, fotade från 1899 fram till 1940-talet, tillsammans med texter som berättar mer om motivet. Själva kalendern innehåller, förutom namnsdagar, högtider och helgdagar, också datumnoteringar för diverse händelser i Nynäshamns historia. Almanackan är tänkt att bli en bonusgåva till föreningens medlemmar 2023 men finns också att köpa i Klackenbergs bokhandel, på biblioteket i Folkets hus eller hos Nynäshamns besökscenter i gästhamnen. Priset är 150 kronor och kanske blir kalendern inslagen i ett och annat paket som hamnar under julgranen i år.

JUL-stämning till toner av musik

KÖREN Babords halsar framträder med jämna mellanrum runt om i kommunen och i december är två julkonserter inbokade i kalendern. Tillsammans med orkestern Deo och gruppen Tuesday kommer kören till Sorunda kyrka lördag den 10 december klockan 16.00 och till Nynäshamns kyrka söndag 18 december samma tid. Julkonserterna genomförs i samarbete med ABF Södertörn och biljetter säljs i entrén mot swish eller kontanter.

EN LITE ANNORLUNDA och spännande julkonsert framförs i Ösmo kyrka lördag den 17 december klockan 16.00. Då blir det Sverigepremiär för föreställningen "The Ballad of the Brown King", som skrevs av den afro-amerikanska kompositören Margaret Bonds på 1950-talet. Verket har framförts i USA flera gånger, men troligtvis aldrig tidigare i Sverige. Titeln syftar på den av de tre vise männen som enligt sägnen var svart. Uppsättningen är ett resultat av församlingens satsning på "Kvinnoår 2021", med ett mål att lyfta fram verk skapade av kvinnor. Här framförs den av Ösmo-Torö kyrkokör och Ösmotetten tillsammans med Haninge sinfonietta. Solosångare är sopranen Hanna Fritzson och barytonen Linus Flogell. Allt under ledning av dirigenter Unni Eriksdotter och Katarina Rudérus samt med Mikael Fahlstedt på orgel och piano.

HÅRT ARBETANDE HÅRDROCKSBAND DEBUTERAR

DET LOKALA ROCKBANDET ALYSIA satsar stort och siktar mot stjärnorna. Målet de själva satt upp är att nå toppen. Efter två år av förberedelser och skapande i studion på hemmaplan släpper de nu sin egenhändigt producerade debutplatta och gör samtidigt den allra första offentliga spelningen någonsin inför publik. Alltsammans sker i samband med ett hejdundrande releaseparty på Escape Night Club i Nynäshamn lördagen den 26 november. Efter att kollegorna i bandet Carnage Café värmt upp publiken går Alysia själva upp på scenen vid 23-tiden. De har på förhand avslöjat att den rykande färska EP:n, döpt till "The Art of Anxiety", innehåller sju kraftfulla låtar med emotionella inslag. Släppet firas med efterfest till långt in på småtimmarna tillsammans med Alysias bandmedlemmar Emanuel Borgefors, Niklas Edström, Elias Jäderberg Nilsson, Robin Niklasson och Anton Sjöberg. Det begränsade antalet biljetter till releasefesten kan bokas via sajten biljetto.

100% Annonsspussel

med chans
att vinna
presentkort!

Var med i vår
jultävling och ta
chansen att vinna
extra julpengar i form
av presentkort från
Nynäshamns
Stadskärne-
förening.

1:a pris
500 KR
2-3:e pris
200 KR

Vinnarna meddelas
personligen och
presenteras även på
www.100nynashamn.se

Tävlingskupong

Allt du behöver göra är att läsa annonserna lite extra noga. Du får se en liten del av annonsen i respektive pusselbit på den här sidan. Det gäller sedan att hitta annonsen i denna tidning och skriva annonsörens namn + sidnummer på tävlingskupongen. Bitarna kan vara förstorade eller vridna. Skicka ditt svar senast den 15 december 2022 till: 100% Nynäshamn, Box 13, 149 21 Nynäshamn eller maila till tavling@100nynashamn.se. OBS! Märk kuvert eller mail med "Tävling".

1. sid.....	6. sid.....	Namn
2. sid.....	7. sid.....	Adress
3. sid.....	8. sid.....	Postadress
4. sid.....	9. sid.....	Telefon
5. sid.....	10. sid.....	Vinnarna meddelas och presenteras på www.100nynashamn.se

PIMPAD LUCIA-KORTEGE PÅ HJUL

DET HAR BÖRJAT BLI EN TRADITION att Nynäshamns kommuns stadsmiljöavdelning kör sitt eget spektakulära och uppskattade luciatåg genom stan den 13/12, så också detta år. Kortegen med extra utsmyckad fordonspark startar vid 7-tiden på luciamorgonen från förrådet på Nynäsvägen. Färdvägen går via Kullstarondellen och fortsätter längs Centralgatan ner mot centrum, vidare in på Fredsgatan, Hamngatan (ibland med ett extravarv) och så småningom ut på Nynäsvägen igen för att avsluta kortegen vid utgångsstället. Ett luciatåg värt att kliva upp ur sängen i god tid för att få uppleva!

På flera platser runt om i kommunen får invånarna också glädjen att vakna till skenet av hundratals brinnande marschaller som stadsmiljöavdelningen tänder upp tidigare samma morgon.

FOTO NYNÄSHAMNS KOMMUN

MER PÅ GÅNG I VINTER

Mer information och ännu fler evenemang hittar du i Nynäshamns kommuns besökscenters evenemangskalender, www.nynashamn.se/uppleva/evenemang, och förstås även i många av reportagen som kommer med detta nummer av 100% Nynäshamn. Fler återkommande aktiviteter finns också i tidigare utgåva. Reservation för ändringar.

Utställning "Och ordet vart kött och tog sin boning bland oss" av Victoria Cleverby, uppväxt i Ösmo, visas i Nynäshamns konsthall 19/11 till och med 10/12. Samtal mellan konstnären Victoria Cleverby och Natalie Lantz, fil. dr, den 1/12 klockan 18.00.

Konst i tryck med verk av fotografen Gösta Rising och konstnären Rosmarie Lundberg visas på utställning hos Vita verkstan på Sandtorpsvägen i Nynäshamn under perioden 19/11 till och med 10/12.

22/11 Maria Sandel, Sveriges första kvinnliga arbetarförfattare, har fått en minnessten i Stockholm. Klockan 13.00-14.00 på Konstpoolen berättar konstnären Sam Westerholm och Ewa Bergdahl, ordförande i Maria Sandel-sällskapet, om skulpturen och Sandels författarskap. Biljettköp.

24/11 Irene Rösberg bakom boken "Ursäktaröran – jag bygger om" gästar Skärgårdshotellet klockan 18.30-20.00 med föreläsning om utmattning och vägen åter till ett normalt liv. Biljettköp.

25/11 Julpyssel hos Konstateras klockan 19.00-22.00 för vuxna. För nionde året i Konstpoolens vackra hall med massor av pyssel, pepparkakor och ljuv julmusik. Även dagtid 26/11 och 27/11 för alla åldrar. Biljettköp.

27/11 Dansavslutning med elever från Ösmo Dansskola och dansgruppen Ösmos Barn. Klockan 11.00-14.00 blir det uppvisningen av det de har tränat på den här terminen i Gröndalsskolans aula.

1/12 Handarbetsträff i Västerby bygdegård arrangeras varannan torsdag klockan 14.00-16.00. Ingen föranmälan.

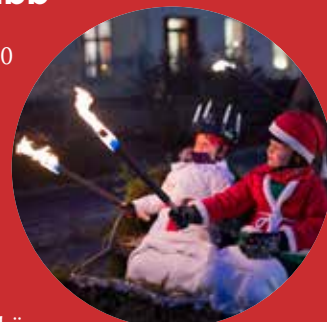
1/12 Joe Labero – Magic Dinner Show Experience på Folkets hus i Nynäshamn klockan 18.00. Den världskända magikern gör sin intima och exklusiva show och kvällen avslutas med en trerätters supé. Biljettköp.

3/12 Adventsmusik i Landsorts kapell klockan 16.00 med Damtrio.

4/12 Södertörns brass plus orgel i Nynäshamns kyrka klockan 16.00. Förutom smattrande fanfarer kommer de att framföra Elfrida Andrées stora andra symfoni för orgel och brass tillsammans med Eskil Lindbäck. Fri entré.

13/12 Nynäshamns ridklubb genomför sin traditionella beridna lucia-kortege genom stan. Startar klockan 17.00 från stallet på Rappsta och går bland annat genom centrum, till Rosengården och vidare till Sjötelegrafan.

13/12 Luciakonsorter Klockan 18.00 i Nynäshamns kyrka med barnkör, ungdomskör och Korus, en av församlingens vuxenköror. Klockan 18.00 i Sorunda kyrka där Glädjekören under ledning av Mathilda Kurtsson och kyrkokören med Magnus Luthman medverkar.

26/12 Julkonsert med kyrkokören i Sorunda kyrka klockan 16.00.

God Jul & Gott Nytt År

...till alla läsare
från lokala företag
och annonsörer!

*Men innan dess önskar
vi en glad advent och
riktigt skön december!*

eLon

Folkets Hus
Nynäshamn

HÄLSOKÄLLAN

HÄLS♥KRAFT

Jane's
Mode

Kerstins
TAXI & BUSS | ANNO 1972

KÄLLAREN
LYDIA

LILJEHAMMAR
ENTREPRENAD AB
grävtjänst | mark | trädgård

malmstens
måleri & färgsättning

MIX

GRAFISKA

NYNÄS

NYNÄS | AK AB

Polar Stugan

TEAM
WORK
WEAR

SVEA
YRKES- & PROFILKLÄDER

Skog och trädgård

Tygmans

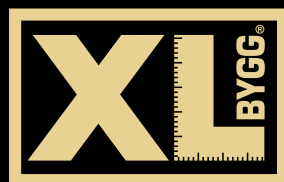
L&P

upholding.se

Begravningsbyrån

Vita Liljan

Nynäshamn
Västerhaninge
Tyresö

En riktig bygghandel

Ösmo
plantshop

Till
KRYSS

SUDOKU LÄTT

7	9				5			
4	3	5						
1								2
	7					2	6	
2	4		9		6	8	7	
	5		7		3	9		
	8			9		1	4	
9	1			8		2		7
5				6	7	3	8	9

MEDEL

2				9	3			
7	9	8	1		6			
					7		1	
6		4			8	2		3
	3							9
			8	6				
	1	2			9			6
				4	1		7	

SVÅRT

8				2				
	6				8	9		
	9	4						
		7				8		
1			3		2	7		
3				4		2		6
				5	6			
7								2
			4		7		5	

LÖS GÄRNA

vårt korsord när du får en stund över. Eller våra sudoku, genom att placera ut siffrorna 1-9 på spel-fältet så att varje siffra bara finns en gång per rad, en gång per kolumn och dessutom bara en gång per större ruta. Den rätta lösningen på förra numrets klurigheter hittar du här på sidan. Lösningar till korsordet och sudoku i denna utgåva publiceras i kommande nummer av 100% Nynäshamn, som då även finns tillgänglig på 100nynashamn.se

LÄTT

4	7	9	5	2	3	6	1	8
1	5	2	6	8	7	9	3	4
6	3	8	9	4	1	7	5	2
3	1	5	8	6	4	2	7	9
2	4	7	3	9	5	8	6	1
9	8	6	7	1	2	5	4	3
5	2	4	1	7	8	3	9	6
7	6	1	2	3	9	4	8	5
8	9	3	4	5	6	1	2	7

SVÅRT

5	2	7	1	8	9	3	6	4
4	3	9	7	2	6	5	8	1
1	8	6	5	4	3	9	2	7
6	5	8	9	7	1	4	3	2
2	9	1	8	3	4	6	7	5
3	7	4	6	5	2	1	9	8
9	4	5	2	6	8	7	1	3
7	6	2	3	1	5	8	4	9
8	1	3	4	9	7	2	5	6

MEDEL

6	2	1	9	7	8	5	4	3
4	5	8	3	6	1	7	2	9
3	7	9	4	2	5	6	8	1
8	9	5	7	3	6	4	1	2
2	6	3	1	5	4	9	7	8
1	4	7	8	9	2	3	6	5
5	3	6	2	8	7	1	9	4
7	8	4	5	1	9	2	3	6
9	1	2	6	4	3	8	5	7

GRÖN- GÖLUN- GAR	TYCKTE SON- HAREN VAR KÖRT	KRAK- LAT	F	HETER ETT RESUL- FAR	FÄRLIG DÖD	FRAMFÖR MAN FRAMFÖR EN MÅR		
VINTRIG VÄRNING	H	A	L	K	R	I	S	K
K	A	M	E	R	A	I	L	
VAR ANA- LÖS FÖR KÄR- TIPPAR	R	A	D	N	Å	L	A	
O	E	T	I	S	K	T	D	A
INTE ALLS JUST NORD	T	O	N	T	BÄK- STROM MINNEN STAD	E	D	A
FA ISTAN- BUL- ÅK	T	R	Å	T	R	A	N	
SPARAS METER MID	G	E	N	V	Å	G		
FÖRHA- NANDE	S	A	T	I	R	I	S	K
ANDAS VÄN ÄN LIT	S	Y	R	E	F	A	I	H
BIL AUSP- SAD	N	E	K	A	S	G	L	Ö
T	O	N	E	R	A	G	E	S
TÄR SIG UPP- NÖDIG	N	A	T	U	R	A	D	A
BETALA- DES IN	Y	U	T	V	I	S	A	T
NÄRA NÄGON	M	A	T	A	P	R	I	M
KLART BESKED	T	A	H	I	T	I	L	A
SKRIVS	J	O	D	I	S	K	A	L
DELAS AV KANAL	A	M	E	R	I	K	A	H

100% ÖNSKAR GOD JUL & GOTT NYTT ÅR!

Vi satsar på att dyka upp igen under första kvartalet 2023 med fler spännande profiler och nya berättelser från vår lokala värld.

Alla tidigare utgåvor finns i digitala arkivet på 100nynashamn.se.

TEXT NIKLAS LILLEHAMMAR

SNÖLYKTAN

Lillefar kommer hem efter passet,
nöjd och en aning sällskapssjuk.
Hade saknat skratten och barnfotetasset,
Intill brasan, på bordet en juleduk.

Stormar in genom dörren med ett ivrigt "HALLÅ!"
Men möts av just ingenting.
Inga skor där skor brukar stå,
inga kläder runtomkring.

Far går ut i sitt tomma kök. Då hör han plötsligt skratten
där, i vintern utanför.
I den kyliga vinternatten en snölykta byggs
som sig bör.

Ljuset tänds i natten, tindrande barnaögon likaså.
Och far, han tänker stilla då att mer än så här kan man aldrig få.

Till Julbordet

Våra Julsillar, Varmrökt Regnbåge, Rödning, Kallrökt, Gravad & Najadlax, Forellrom, Löjrom Västerbottenpaj, Ostar & Janssons Frestelse

Jultallrik

Ät hos oss i Kökeriet
25/11 - 18/12
Ta med hem 25/11 - 23/12
285,-

Julklappstips

Ge bort ett presentkort
Att använda i vår fiskaffär
eller i kökeriet

Förbeställ gärna dina varor till jull!

Vi tar endast emot beställningar i vår Fiskaffär eller via telefon
08-520 100 23 val 1. Sista beställningsdag är 19/12 kl 18:00

Förbeställda varor hämtas i Kökeriet

21, 22 & 23 Dec 07:30 - 15:00

Övrig tid hämtas förbeställda varor i Fiskaffären

Bordsbokning & förbeställning av Jultallrik

08-520 10023 Val 3

Varmt Välkommen!

JULBORD ELLER FJÄLLEN?

Vi hjälper dig med transporten när du vill ta med alla kollegorna eller hela släkten på en trygg och säker resa mot såväl smakrika mål som äventyrliga destinationer.

BOKA BUSS!
KERSTINSTAXI.SE
08-530 430 10

Kerstins
TAXI & BUSS | ANNO 1972

Inspiration till ny heminredning.

En spännande tid tillmötes med nya utmaningar och rutiner. Hos Sjötelegrafén har vi det som håller ångan uppe och inspirationen på topp när du tar del av hösten. Skapa en kreativ atmosfär i hemmet med snygg inredning från **Jysk** eller bjud in lugnet med hjälp av naturen i ditt hem i form av fina växter från **Blomtelegrafén**. Njut av mysig och god lunch på **Asian Delicious**, **Friskis & Svettis** har träningen som garanterat ökar pulsen och får din kropp i trim.

Den 17 december är alla inbjudna till vårt årliga **Vintermys** event med konstert av **Janne Johansen** och fina överraskningar och kundangepassade erbjudanden från våra butiker.

Välkommen till din kontaktpunkt.

SJÖTELEGRAFEN

Din kontaktpunkt

Adress: Telivägen 2, Nynäshamn

Öppettider Butiker: Vardagar 10-19, Lördag 10-16, Söndag 11-16

Öppettider ICA Maxi: Alla dagar 6-22

Hemsida: www.sjotelegrafen.se